

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

Zhodnocení kvality činnosti obecní policie

Bakalářská práce

2021

Libor HEHL

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Libor Hehl**
Osobní číslo: **E17114**
Studijní program: **B6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná ekonomika a správa: Ekonomika pro kriminalisty a celníky**
Téma práce: **Zhodnocení kvality činností obecní policie**
Zadávající katedra: **Ústav ekonomických věd**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je charakterizovat přístupy k hodnocení kvality veřejných služeb a na příkladu aktivit obecní policie ve vybrané obci navrhnout systém pro zajištění potřebné úrovně služeb poskytovaných obecní policií.

Osnova :

- Charakteristika obecní policie a jejích aktivit.
- Charakteristika veřejných služeb a jejich specifik z pohledu obecní policie.
- Analýza činnosti obecní policie ve vybrané obci.
- Aplikace metod pro hodnocení kvality vybraných činností obecní policie.
- Zhodnocení kvalitativní stránky činnosti obecní policie a návrh doporučení pro zlepšení poskytovaných služeb.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací: **-**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

KRULÍK, O. Obecní policie a privatizace bezpečnosti v evropských zemích. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-555-5.
PEKOVÁ, J., JETMAR, M., TOTH, P. Veřejný sektor, teorie a praxe v ČR. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN 978-80-7598-209-4.
ŠEBESTA, P. Zákon o obecní policii: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2018. ISBN 978-80-7552-455-3.
VETEŠNÍK, P., CHAUER, I., ZÍDKA, A. Obecní policie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-463-3.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martin Sobotka, Ph.D.**
Ústav ekonomických věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2020**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2021**

L.S.

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D.
děkan

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2020

Prohlašuji:

Práci s názvem „Zhodnocení kvality činností obecní policie“ jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Opatovci dne 10. 5. 2021

Libor Hehl v.r.

Poděkování:

Touto cestou bych rád poděkoval svému vedoucímu práce Ing. Martinu Sobotkovi Ph.D. za jeho vstřícný přístup, odbornou pomoc, cenné rady a připomínky, které mi pomohly při psaní bakalářské práce. Dále bych rád poděkoval veliteli městské policie Svitavy Mgr. Rostislavu Bednářovi za ochotu, praktické rady a podklady o činnosti městské policie Svitavy. V neposlední řadě bych rád poděkoval své ženě a celé rodině za trpělivost, zázemí při studiu a ochotu se mnou sdílet strasti, které studium přinášelo.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá obecní policií. Cílem práce je zhodnotit kvalitu činností obecní policie a na příkladu konkrétní obce analyzovat prováděnou činnost. Konkrétně se jedná o městskou policii ve Svitavách. Součástí práce je popsání stručné historie obecní policie, právní stránky její činnosti, popis činností prováděných městskou policií ve Svitavách, dotazníkové šetření potřebné k získání názoru obyvatel města a závěry vycházející ze získaných informací. V případě odhalení slabých stránek, navrhnout zlepšení na její činnost.

Klíčová slova

Obecní policie, městská policie, strážníci, veřejný pořádek, město Svitavy

Title

Evaluation of the quality of municipal police activities

Annotation

The bachelor thesis deals with the municipal police. The work aims to evaluate the quality of municipal police activities and analyze the activities performed on the example of a specific municipality. Specifically, it is the town police in Svitavy. Part of the work is a description of the brief history of the municipal police, the legal aspects of its activities, a description of activities carried out by the municipal police in Svitavy, a questionnaire survey needed to obtain the opinion of the town residents and conclusions based on information. In case of detection of weaknesses, suggest improvements to its activities.

Keyword

Municipal police, town police, police officers, public order, the town of Svitavy

Obsah

1	Úvod	10
2	Postavení obecní policie, práva a povinnosti.....	12
2.1	Rozsah činností plněných obecní policií	12
2.2	Postavení obecní policie	13
2.3	Strážník obecní policie	14
2.4	Povinnosti strážníků obecní policie.....	15
2.5	Oprávnění strážníků	16
2.6	Donucovací prostředky.....	18
3	Historie obecní policie.....	20
3.1	Od vzniku po rok 1918.....	20
3.2	Obecní policie v letech 1918-1939.....	21
3.3	Obecní policie v období protektorátu (1939-1945)	21
3.4	Poválečné období až do roku 1991.....	22
4	Město Svitavy.....	24
4.1	Objektivní činitelé	25
4.2	Subjektivní činitelé.....	26
5	Městská policie Svitavy.....	27
5.1	Kamerový systém	27
5.2	Činnost městské policie v dopravě	29
5.3	Počet strážníků městské policie.....	30
5.4	Výcvik strážníků městské policie.....	31
5.5	Spolupráce s Policií České republiky	32
5.6	Prevence kriminality ve městě.....	32
5.7	Prevence v oblasti mládeže	33
5.8	Smlouvy o zajištění služeb	33
5.9	Pult centrální ochrany.....	34
5.10	Plány do budoucna	34
6	Faktory ovlivňující hodnocení obecní policie	35
6.1	Druh poskytované služby	35
6.2	Možnosti posouzení kvality poskytovaných služeb	36
6.3	SWOT analýza	36
6.4	Financování	37
7	Dotazníkové šetření.....	39
7.1	Analýza dotazníkového šetření.....	39
7.2	Návrhy občanů na zlepšení činnosti MP	48

7.3	Rozbor s velitelem MP Svitavy na otázky dotazníkového šetření	49
8	SWOT analýza MP Svitavy.....	51
9	Porovnání s městskou policií Hranice	54
9.1	Zaměstnanci MP.....	54
9.2	Počet řešených přestupků	55
9.3	Městský kamerový systém	55
9.4	Rozpočet.....	56
10	Vlastní návrhy na zlepšení.....	57
11	Závěr.....	58
12	Literatura	60
13	Seznam příloh.....	62

Seznam tabulek

Tabulka 1	- Počet kamerových objektivů MP	29
Tabulka 2	- Počet řešených přestupků MP Svitavy v dopravě.....	30
Tabulka 3	- Vývoj počtu zaměstnanců MP Svitavy v letech 2017 až 2020	31
Tabulka 4	- Vývoj počtu případů spoupráce MP Svitavy a PČR	32
Tabulka 5	- Počet řešených výjezdů PCO	34
Tabulka 6	- Rozpočet MP Svitavy v letech 2017 až 2021	38
Tabulka 7	- SWOT analýza MP Svitavy	51
Tabulka 8	- Porovnání počtu zaměstnanců MP	54
Tabulka 9	- Přestupky.....	55
Tabulka 10	- Počet kamer.....	55
Tabulka 11	- Rozpočet MP.....	56

Seznam obrázků

Obrázek 1	– Rozmístění kamer na katastru města Svitavy	28
Obrázek 2	– Rozložení jednotlivých položek v matici.....	37
Obrázek 3	- Zkušenost se strážníky MP Svitavy	40
Obrázek 4	- Odborná způsobilost strážníků MP Svitavy	40
Obrázek 5	- Volba čísla při tísňovém volání	41
Obrázek 6	- Počet strážníků MP Svitavy.....	42
Obrázek 7	- Činnost strážníků MP Svitavy	42
Obrázek 8	- Hlavní náplň činnosti strážníků MP Svitavy	43
Obrázek 9	- Vystupování a komunikace strážníků MP Svitavy	44
Obrázek 10	- Plynulost v dopravě a prevence kriminality	44
Obrázek 11	- Úsekové měření	45
Obrázek 12	- Pravomoc strážníků MP Svitavy	46
Obrázek 13	- Kamerový systém	47

Seznam zkratk

ČNR	Česká národní rada
DM	Dělnická milice
EPS	elektronický požární systém
EZS	elektronický zabezpečovací systém
IZS	integrovaný záchranný systém
KSČ	Komunistická strana Československa
LM	Lidová milice
MěÚ	Městský Úřad
MP	Městská policie
OD	odbor dopravy
PCO	pult centrální ochrany
PČR	Policie České republiky
Sb.	Sbírka zákonů
SNB	Sbor národní bezpečnosti
SVČ	středisko volného času
SWOT	Strengths Weaknesses Opportunities Treats

1 Úvod

Obecní nebo také městská policie (dále jen MP) je v dnešní době často předmětem debat nejen na sociálních sítích ale také v hlavním zpravodajství televizních stanic a v periodicích. Předmětem těchto debat je otázka pravomocí a přiměřeností zákroků, které strážníci obecní policie provádí ve spojitosti s dodržováním vládních nařízení k nošení ochrany dýchacích cest na veřejnosti. Tyto události v názoru na činnost obecní policie rozdělují společnost na dva tábory. Nicméně bez ohledu na problémy spojené s opatřeními v současné době je škála činností, které obecní policie provádí celá řada, a to od dohlížení na veřejný pořádek až po preventivní činnost v dopravě. Cílem práce je charakterizovat přístupy k hodnocení kvality veřejných služeb a na příkladu aktivit obecní policie ve vybrané obci navrhnout systém pro zajištění potřebné úrovně služeb poskytovaných obecní policií.

V první kapitole je souhrn zákonných pravomocí, kterými obecní policie disponuje. Je zde také popsáno, jakým způsobem funguje, kdo ji zřizuje a komu je podřízena. Jde vlastně o souhrn veškerých pravomocí, práv a povinností a také prostředků, kterými disponuje. Další kapitola se zabývá historií vzniku obecní policie. Jde o rozdělení do několika časových etap od středověku až po současnost. Je zde popsáno, jakou formu, v jednotlivých obdobích historie tato složka měla a na jakých historických základech stavěla, než se vyvinula do podoby tak, jak ji známe dnes.

V další kapitole bude představeno město Svitavy, na jehož území provádí svou činnost MP Svitavy, která je předmětem této práce. Je to důležité pro pochopení rozsahu činností, které jsou z důvodu polohy a rozlohy města, počtu a skladby obyvatelstva, dopravní situace a dalších důvodů MP Svitavy prováděny a také jsou zde uvedeny důvody, které vedly k jejímu založení. Další částí je samotná MP Svitavy. Je zde konkrétně popsán rozsah činností, které provádí, včetně výsledků této činnosti. Jelikož je obecní policie je zřizována městem a financována je z veřejného rozpočtu města, jedná se proto o veřejnou službu nabízenou občanům z veřejných peněz. Z tohoto důvodu se další kapitola zabývá otázkou, o jakou službu se vlastně jedná, jakým způsobem by měla být poskytována a s jakým výsledkem.

Další kapitola se zabývá samotným hodnocením činnosti MP Svitavy, a to formou dotazníkového šetření mezi obyvateli města Svitavy a přilehlého okolí, ale také metodou

SWOT analýzy, která se právě k hodnocení takovéto složky hodí. Dále jsou zde uvedeny názory veřejnosti na zlepšení činnosti MP Svitavy.

V závěru budou uvedeny skutečnosti, které byly šetřením v této práci zjištěny. Současně jsou zde uvedeny i návrhy, jak zlepšit činnost MP Svitavy včetně konkrétních podrobností.

2 Postavení obecní policie, práva a povinnosti

Pro lepší pochopení fungování obecní policie, je tato kapitola zaměřena na úkoly, které plní, postavení obecní policie, zákonné povinnosti a oprávnění jakými disponují strážníci obecní policie a dále donucovací prostředky. Všechny tyto jednotlivé body řeší zákon č.553/1991Sb. o obecní policii. Účelem tohoto zákona je vymezení postavení obecní policie, základních úkolů, které plní, základní organizace, okruh zaměstnanců obce zařazených do obecní policie a práv a povinností strážníků obecní policie, jakož i jejich kontrola (Šebesta, 2018, s. 3). Zákon o obecní policii spadá do veřejného práva a upravuje pracovněprávní vztahy zaměstnanců obce, kteří jsou strážníky obecní policie. Tyto vztahy jsou pouze v oblastech, které vzhledem ke specifčnosti služby strážníka obecní policie neřeší zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce. Narozdíl od standardních zaměstnanců obce, se na strážníky obecní policie nevztahuje zákon č. 312/2002 Sb. o úřednících samosprávních celků. Níže budou popsány jednotlivé body tak, jak jsou uvedeny v zákoně o obecní policii č.553/91 Sb., a ve znění pozdějších předpisů.

2.1 Rozsah činností plněných obecní policií

Zajištění ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti lze chápat jako záležitost celé společnosti, na které se podílí kromě státních orgánů také orgány místní samosprávy, další orgány, instituce i občané (Bagarová Grzywa, 2000). Na ochraně veřejného pořádku se jednotlivé subjekty mohou podílet dvěma způsoby, a to formou zákonodárnou a formou výkonnou. Místní samospráva se na ochranně veřejného pořádku podílí oběma způsoby, přičemž forma výkonná je zabezpečována cestou obecní policie, kterou místní samospráva také zřizuje. Jedná se o konkrétní činnosti vrchnostenské správy, které obecní policie plní na základě zmocnění, zejména na základě zákona o obecní policii a místních vyhláškách.

Jedná se zejména o tyto činnosti:

- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,

- podílí se v rozsahu stanoveném zákonem o obecní policii nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- podílí se v rozsahu stanoveném zákonem o obecní policii nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- podílí se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených zákonem o obecní policii, nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,
- podílí se na prevenci kriminality v obci,
- provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,
- odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce,
- poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra na požádání údaje o obecní policii (Činnost městské policie),

2.2 Postavení obecní policie

Postavení obecní policie je obsaženo v zákoně o obecní policii č.553/1991Sb., §1 až §3. Jedná se o zvláštní orgán obce. Rozpočet obecní policie je součástí rozpočtu obce, který je zahrnut v rozpočtových kapitolách. Obecní policie je zřizována obcí, pod kterou daná obecní policie spadá. Rozhodnutí o zřízení nebo zániku dané obecní policie, je výhradně na rozhodnutí zastupitelstva obce, pod kterou obecní policie spadá. Při vzniku je zřízena statutární listinou ve formě obecně závazné vyhlášky. Obecně závazná vyhláška o zřízení obecní policie je specifickou zakládací listinou pro orgán obce, tedy jde o listinu statutární (Šebesta, 2018, s. 15). Obecní policie jako taková nemá vlastní právní subjektivitu a její činnost je v mezích zákona o obecní policii schvalována jako kterékoliv další orgány obce.

Obecní policie disponuje věcnou, časovou a místní působností. Tato působnost zajišťuje přesné vymezení činností obecní policie, které je jí dáno zákonem. Věcná působnost vychází

z ustanovení o úkolech, které obecní policie plní. Konkrétní úkoly jsou obsaženy v §2 zákona, o obecní policii. Zde jsou jasně a věcně jednotlivé činnosti popsány tak, aby nedocházelo k jejich nepřesnému výkladu. Místní působností se rozumí území, na kterém může obecní policie konat. Jedná se o katastr obce, který obecní policii zřizuje, dále o katastr obce, která má smlouvu o zajištění služeb s obcí, která je zřizovatelem obecní policie, anebo na místech s konáním jednorázových akcí, které jsou předem smluvně ošetřeny. Na jiném, než v místě s místní působností nemá strážník obecní policie žádný právní status než ten, který má kterýkoliv běžný občan. Časová působnost obecní policie vychází v souladu s §1 odst. 1 zákona o obecní policii z obecně závazné vyhlášky o zřízení obecní policie. Pokud nedojde k rozhodnutí obecního zastupitelstva ke zrušení obecní policie, tak její časová působnost trvá. Co se týká časové působnosti obecní policie na katastru jiné obce, tak ta také vychází ze smlouvy o poskytování služeb. Pokud tato smlouva trvá, trvá i časová působnost dané obecní policie.

Řízením obecní policie je pověřena určená osoba, v souladu s §3 zákona o obecní policii. Je jím podle odstavce 1 starosta obce, nebo některý ze zastupitelů, kterého pověřilo vedením zastupitelstvo. Taktéž je možné řízením obecní policie pověřit některého ze strážníků obecní policie. Pověření strážníka řízením je oprávněno pouze obecní zastupitelstvo. Toto pověření je vnitřním aktem řízení obecní policie, které má formu správního aktu (Šebesta, 2018, s. 67).

2.3 Strážník obecní policie

Strážníkem obecní policie se může, v souladu s §4 zákona o obecní policii, stát občan České republiky, který splňuje kvalifikační a odborné předpoklady. V zákoně je podrobný výčet všech podmínek, které musí strážník (potažmo strážník-čekatel) splňovat, aby mohl toto povolání vykonávat.

Jedná se zejména o věk, kdy podmínkou je dovršení 18. roku věku. Každý strážník obecní policie musí mít úplné středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou. Dále je to bezúhonnost, kdy je nutné, aby strážník předložil výpis z rejstříku trestů, který není starší tři měsíců a není trestně stíhán. To platí po celou dobu trvání pracovního poměru. Povinností každého strážníka obecní policie je neprodleně nahlásit případné překážky tohoto charakteru.

Dalším kritériem je spolehlivost. V zákoně jsou podrobně popsány všechny podmínky, které musí strážník obecní policie splňovat, aby byl považován za spolehlivého. Spolehlivost je jednou z podmínek pro získání zbrojního průkazu skupiny D, na jehož základě může strážník

obecní policie nosit a používat služební zbraň. Strážník obecní policie musí splňovat také zdravotní předpoklady pro výkon zaměstnání. To zahrnuje jak zdraví fyzické, tak i psychické. Zdravotně způsobilý musí být strážník po celou dobu trvání pracovního poměru. Každý strážník obecní policie musí vykonat a úspěšně složit zkoušku odborné způsobilosti. Zkoušky odborné způsobilosti provádí ministerstvo vnitra. Doba platnosti této odborné zkoušky je pět let. Pokud strážník tuto zkoušku úspěšně vykoná celkem čtyřikrát, obdrží osvědčení strážníka na dobu neurčitou. Toto osvědčení pozbývá platnosti, pokud strážník přestane splňovat některou z podmínek nutných pro výkon povolání. Osvědčení odebírá ministerstvo vnitra.

2.4 Povinnosti strážníků obecní policie

Každý strážník je povinen řídit se ustanovením, které je uvedeno v §6 - §8 zákona o obecní policii. Jedná se o zásady, které musí dodržet, v případech, kdy koná vůči osobám, které se dopouští protiprávního jednání.

Pokud strážník zasahuje proti osobě, která se dopustila protiprávního jednání, je při zákroku povinen postupovat tak, aby se co nejméně dotkl cti, vážnosti a důstojnosti osoby, proti níž koná. Dále je důležité, aby při zásahu bylo požadovaného cíle dosaženo za pomoci přiměřených prostředků. Před každým zásahem, který se chystá strážník provést, je s ohledem na okolnosti povinen poučit osobu, proti níž zákrok směřuje o jeho právech a o okolnostech, které ho k zákroku vedou. Pokud to není s ohledem na okolnosti možné a věc nesnese odkladu, provede toto poučení v nejbližší možné době.

Strážník je povinen poskytnout pomoc každému, kdo o ni požádá. Tuto pomoc je povinen poskytnout v rámci svých povinností a oprávnění. Strážník je v pracovní době povinen v mezích tohoto zákona provést zákrok, pokud zjistí protiprávní jednání, nebo činnost, která nese znaky protiprávního jednání. V mimopracovní době je povinen provést zákrok v případě, kdy je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo majetek, a to i tím, že danou událost oznámí útvaru PČR. Strážník je povinen před zákrokem, pokud to okolnosti dovolí, prokázat svou příslušnost k obecní policii služebním stejnokrojem, služebním průkazem, nebo ústním zvoláním. Dále je povinen, pokud to okolnosti dovolí, použít výzvy „jménem zákona“. Všechny osoby jsou povinny uposlechnout výzvy strážníka. Strážník není povinen zákrok provést, jestliže je snížena jeho schopnost, například nemocí, nebo k takovému zákroku nebyl vyškolen nebo vycvičen, anebo by nebyl zákrok schopen úspěšně dokončit.

2.5 Oprávnění strážníků

Strážník obecní policie je ze zákona o obecní policii oprávněn zasahovat do práv a svobod občanů. Tato oprávnění smí použít pouze v nezbytném rozsahu, na dobu nezbytně nutnou a pouze k dosažení požadovaného cíle. Všechny níže uvedené oprávnění vychází ze zákona o obecní policii č.553/91 Sb. a z činností, které obecní policie provádí. Po každém uplatnění některého z níže uvedených oprávnění, je strážník povinen sepsat úřední záznam se všemi okolnostmi.

Oprávnění požadovat vysvětlení zmocňuje strážníka vyzvat osobu podezřelou z protiprávního jednání a podat vysvětlení. Toto oprávnění se vztahuje i na osoby nezúčastněné, u kterých strážník předpokládá, že jejich podané vysvětlení může přispět k vyřešení šetřené události. Každá osoba, kterou strážník k podání vysvětlení vyzve, je povinna tuto výzvu uposlechnout.

Oprávnění požadovat prokázání totožnosti slouží strážníkovi v přesně vymezených zákonných důvodech požadovat po osobě prokázání totožnosti. Každá osoba, kterou strážník vyzve, je povinna prokázat svou totožnost. Prokázáním totožnosti se rozumí postup, v jehož rámci je prokazováno, že se jedná o určitou fyzickou osobu, kterou již nelze zaměnit s jinou osobou (Šebesta, 2018, s. 178).

Oprávnění předvést osobu má strážník v zákonem stanovených případech. V takových případech je strážník oprávněn dočasně omezit osobu na svobodě, a to z důvodu splnění sledovaného zájmu, což je doprava osoby na předem určené místo.

Strážník je oprávněn vyzvat osobu k vydání zbraně a je oprávněn tuto zbraň odebrat. Tohoto oprávnění smí využít v zákonem daných důvodech, a to z důvodů zvýšení bezpečnosti a ochranně své, ochranně života a zdraví osoby, které je zbraň odebírána a ochranně ostatních nezúčastněných osob.

Strážník disponuje oprávněním zakázat vstup na určená místa. Toto oprávnění může využívat pouze na dobu nezbytně nutnou a pouze v případech, kdy by mohlo dojít ke zranění nebo vystavení nebezpečí osob. V těchto případech může strážník osobám také nařídít setrvání na určeném místě, a to na dobu nezbytně nutnou.

Strážník má oprávnění otevřít uzavřený byt, nebo jiný uzavřený prostor. Toto oprávnění smí využít z jasně daných důvodů a za dodržení předepsaného postupu. A to, pokud je odůvodněná obava, že v uzavřeném bytě nebo jiném prostoru hrozí reálné nebezpečí poškození zdraví, nebo usmrcení osob, nebo se zde nachází osoba, která volá o pomoc, nebo se jedná o nebezpečí vzniku škody na majetku velkého rozsahu. Strážník je, pokud to okolnosti nebo nebezpečí z prodlení dovolí, povinen zajistit při vstupu do bytu, nebo objektu přítomnost nezúčastněné osoby, která později může vystupovat v roli svědka. Strážník je povinen zajistit otevřený byt nebo prostor proti neoprávněnému vstupu v součinnosti s majitelem nebo uživatelem tohoto bytu nebo prostoru.

Strážník je v souladu se zákonem oprávněn vyzvat osoby k vydání věci nebo pokud je výzva marná, takovou věc odejmout. Takto postupuje zejména v případech, kdy se má za to, že by taková věc mohla v přestupkovém řízení později propadnout nebo by mohla být zabráná. Toto oprávnění se v souladu se zákonem na ochranu zvířat vztahuje i na odebrání zvířete.

Strážník je oprávněn využít technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla, a to pouze za dodržení zákonných důvodů a dále se nesmí jednat o vozidla Integrovaného Záchraného Systému (dále jen IZS), bezpečnostních sborů nebo vozidla pro invalidy a vozidla, která používají imunitu. Technický prostředek je na vozidlo použit na dobu nezbytně nutnou, a to do vyřešení situace, kvůli které byl použit. Pokud nedojde k žádosti o odstranění technického prostředku k zabránění odjetí do 30 dnů, je vlastník komunikace na náklady provozovatele vozidla oprávněn nechat vozidlo z komunikace odstranit.

Strážník je oprávněn dopravit osobu, která zjevně potřebuje zdravotní ošetření v zařízení záchytné stanice z důvodu ovlivnění jejího chování alkoholem nebo jinou obdobnou látkou. Pokud se tato stanice nachází mimo katastr obce a strážník není v tomto prostoru místně příslušný, je i přes to oprávněn vůči osobě konat. V případě jiné události jeho pravomoc neplatí a vystupuje jako běžný občan.

Strážník je oprávněn vstupovat do živnostenské provozovny, kde je provozováno hraní hazardních her nebo podávání alkoholu a tabákových výrobků. Vstupovat do těchto prostor smí pouze v zákonem daných případech, a to například při podezření, že je na těchto místech porušován veřejný pořádek nebo se zde nachází i přes zákaz vstupu nezletilé osoby anebo je těmto osobám umožněn přístup k alkoholu nebo obdobným látkám. Všechny osoby jsou povinny strážníkovi umožnit vstup do těchto prostor, a to i mimo provozní hodiny. Nesmí se jednat o vstup do obydlí, na pozemek, nebo do jiného prostoru v souladu s §83c tr. řádu

(Šebesta, 2018, s. 208). Pokud není strážníkovi umožněn vstup, je oprávněn ke vstupu použít síly.

2.6 Donucovací prostředky

Jedná se o prostředky, které smí strážník použít k dosažení účelu sledovaného zákonem. Jsou to prostředky, které jsou určeny k zneschopnění osoby, proti které jsou užitý, ale nejsou primárně uzpůsobeny ke zranění nebo smrti (neletální prostředky). Při použití donucovacích prostředků existují jasná, zákonem stanovená pravidla, kdy, proti komu a jakým způsobem je lze použít. Strážník je smí použít v případě, že je ohrožen život a zdraví strážníka nebo jiných osob, narušen veřejný pořádek nebo by mohlo dojít k ohrožení majetku. Před použitím donucovacích prostředků je strážník s ohledem na okolnosti povinen osobu, proti níž zákrok směřuje vyzvat k upuštění od protiprávního jednání s varováním, že bude použito některého z donucovacích prostředků. Druh donucovacího prostředku, který strážník užije, je pouze na jeho uvážení. Měl by ovšem být zvolen takový, kterým bude dosaženo sledovaného zájmu ze zásady přiměřenosti. Bezprostředně a s ohledem na okolnosti je strážník povinen poskytnout osobě, proti níž byly donucovací prostředky použity, první pomoc a zajistit lékařské ošetření.

Donucovacího prostředku s výjimkou užití hmatů, chvatů a pout se nesmí užít proti osobám, které jsou zjevně gravidní, psychicky nebo fyzicky nezpůsobné, vysokého věku anebo zjevně mladší 15 let. Toto neplatí v případě, kdy tyto osoby ohrožují život a zdraví strážníka, ostatních osob nebo by jejich jednání způsobilo větší škodu na majetku v souladu s §138 trestního zákona a toto jednání nelze odvrátit jiným způsobem.

Po každém použití kteréhokoliv donucovacího prostředku, je strážník povinen sepsat úřední záznam a informovat svého nadřízeného. Druhy donucovacích prostředků jsou:

- hmaty, chvaty, údery a kopy,
- slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
- obušek a jiný úderný prostředek,
- pouta,
- úder služební zbraní,
- hrozba namířenou služební zbraní,
- varovný výstřel ze služební zbraně,

- technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla.

Další alternativou na úrovni donucovacího prostředku je služební pes. Při použití služebního psa, strážník postupuje obdobně, jako při použití donucovacího prostředku. Použití psa lze chápat jako mírnější donucovací prostředek před použitím zbraně. Každý pes, který je používán strážníky obecní policie ve službě, musí být způsobilý, přičemž způsobilost ověřuje Policie České republiky (dále jen PČR).

Strážníci jsou také vybaveni služební zbraní. Strážník je oprávněn za splnění zákonných podmínek použít služební zbraň. Jedná se o krajní řešení, kdy selhaly všechny možnosti mírnějších donucovacích prostředků a věc nesnese odkladu. Zbraň lze použít několika způsoby. Jedná se o úder střelnou zbraní, hrozbu namířenou střelnou zbraní a užití varovného výstřelu do bezpečného prostoru. Jako nejkrajnější možnost je užití zbraně proti osobě. Při samotném užití je povinen co nejvíce šetřit život a zdraví osoby, proti které zbraň užije a dbát nutné opatrnosti, aby nevznikla újma nezúčastněným osobám. Po užití zbraně má stejné povinnosti jako při užití donucovacích prostředků s tím rozdílem, že je povinen učinit všechny neodkladné úkony, aby mohla být řádně objasněna oprávněnost použití služební zbraně. Po jakémkoliv užití služební zbraně nebo donucovacího prostředku, je povinna osoba, která je určena obecním zastupitelstvem k řízení obecní policie neprodleně informovat nejbližší útvar policie.

3 Historie obecní policie

Obecní policie tak jak jí známe dnes, prošla od svého vzniku dlouhým vývojem. Byl to její název, úkoly, které plnila, pravomoc, jakou měla a další. Aby pochopení této problematiky bylo co možná nejpráhlednější, bude další text s touto problematikou rozdělen do několika časových pásem tak, jak se obecní policie v letech vyvíjela.

3.1 Od vzniku po rok 1918

Tak jak se rozvíjela lidská společnost, rozvíjel se i problém s ochranou větších sídelních celků. Vnější hranice chránily vzniklé armády, a to proti vpádu cizích nepřátel, ale armáda jako taková nebyla přizpůsobena k řešení každodenních problémů spojených s kriminalitou v centru těchto společností. První zmínky se začaly objevovat ve starověkých Athénách o jakýchsi oddílech pořádkové služby, kterými byli podle dochovaných záznamů tzv. „skytští lučištníci“ (Brázda, 2008, s. 15). Více zmínek existuje z dob starého Říma. Za doby panování císaře Augusta byly po vzoru armády zřízeny kohorty, které nesly označení městské kohorty. Tyto městské kohorty byly určeny k udržování pořádku ve městě. Další složkou, která se podílela na kontrole pořádku ve městě, byli hasiči. Ti byli sdružováni do kohort vigilů a mimo vybavení k hasebním pracím byli vybaveni i výzbrojí (Uhlíř).

Ve středověku, v té době méně vyspělé Evropě, nebyl žádný obecně zavedený systém ochrany měst. Jednotlivé územní nebo politické celky se soustředily na posilování svého vlivu za hranicemi a obranu stávajícího území budováním armád. Ochrana měst spočívala v budování městských opevnění a v najímání ozbrojených obránců, kteří zajišťovali obranu hradeb, městských bran a dodržování bezpečnosti a stanovených pravidel uvnitř města a ochranu bezpečnosti měšťanstva. Nicméně tato ochrana byla financována z městských prostředků a představovala pro město značnou finanční zátěž. To se týkalo i měst na našem území.

Vývoj na našem území byl velmi podobný jako ten, který vznikl na území Rakouska. „Nejstarší písemné zmínky o žoldácích vykonávajících ochranu města jsou z Vídně, a to z roku 1368“ (Brázda, 2008, s. 15). Později se z těchto najímaných žoldáků stávali placení zaměstnanci, kteří chránili nejen město samotné, ale i přilehlé vinice a cesty. Městská garda vznikla ve Vídni až v době, kdy město obléhali Turci. Z této jednotky se někdy kolem roku

1650 později vyvinula jednotka, která byla založena magistrátem města a také magistrátu podléhala. Tato jednotka byla také chráněna právní ochranou. Jakýkoliv útok proti příslušníkům této jednotky byl velmi přísně trestán, a to dokonce v krajním případě i trestem hrdelním.

Mezi lety 1848-1849 dochází ke vzniku zákona o obecním zřízení, díky kterému dochází k osamostatnění obcí. Starosta a obecní zastupitelstvo řídilo místní záležitosti a mezi nimi i obecní policii. Na tuto pravomoc dohlížel okresní úřad. Pokud bylo potřeba, řízení obecní policie přešlo do rukou státních orgánů. V druhé polovině 19. století dochází na Českém území ke vzniku státní policie. V tuto dobu fungují na našem území vedle sebe policie státní a městská. Státní je podřízena Policejnímu ředitelství v Praze, kdežto městská je v podřízenosti zastupitelstva města nebo obce (Brázda, 2008, s. 16).

3.2 Obecní policie v letech 1918-1939

Po vzniku samostatného Československého státu, byl v počátcích převzat celý právní systém a také veškeré zemské a říšské zákony. Na území státu zajišťoval pořádek a bezpečnost stát svými vlastními orgány. Tuto službu si mezi sebe rozdělila státní policie, která převážně působila ve statutárních městech a četnictvo, které působilo v terénu. Pořádek v obcích si zajišťovala sama obec zřizováním obecní policie. Velikost obecní policie a úkoly, které plnila, vycházely z finančních možností a rozlohy dané obce. Četnictvo na území obce v obecních záležitostech nezasahovalo, provádělo pouze dohled, jestli jsou obecní policií plněna všechna zákonná nařízení a opatření. Četnictvo s místní policií spolupracovalo pouze v případech, které jim ukládala instrukce, a to například při pořádání trhů, zábav nebo v případě, kdy se stalo nějaké větší neštěstí (Brázda, 2008, s. 18). V průběhu let byla role četnictva čím dál víc rozšířena. „Městská a obecní policie byla postupně zatlačována četnictvem, až zcela zanikla, neboť obce ani města už neměli na její financování“ (Němec, 1996, s. 92).

3.3 Obecní policie v období protektorátu (1939-1945)

V počátečním období protektorátu fungovala obecní policie na podobných principech jako před válkou. Teprve okolo roku 1942 došlo k jejímu pojmenování na obecní výkonnou policii. Ta se skládala z části uniformované a neuniformované. Nutnost zřídit obecní výkonnou policii neměly všechny obce. Ty obce, které měly více než 10 000 obyvatel, měly povinnost zřídit obě

její složky, obce s počtem obyvatel nad 5000 měly za povinnost zřídit pouze uniformovanou část. Obce, které tohoto počtu nedosahovaly, měly za povinnost zřídit tuto složku pouze v případě, že pro to byly shledány závažné důvody, v opačném případě tuto pravomoc obec neměla. Podřízenost obecní policie připadala starostovi obce a jeho zástupcům, politickým úřadům, a nakonec ministrowi vnitra (Brázda, 2008, s. 19).

Zřizování, financování a provoz obecní výkonné policie bylo záležitostí obce. Uniformy, výzbroj a výcvik byl zase záležitostí ministerstva vnitra. Stejně podmínky jako četnictvo měla obecní policie i při použití zbraně. Rozsah úkolů, které jednotlivé složky obecní policie plnily, nebyl stejný. Někde šlo pouze o podporu četnictva a jinde, zvláště ve velkých městech, byl rozsah plněných úkolů na úrovni vládní policie. Ke konci války, na základě Vládního nařízení č. 77/1944, náležela policejní výkonná moc na našem území protektorátní policii, jejíž součástí se stala i obecní výkonná policie (Brázda, 2008, s. 20).

3.4 Poválečné období až do roku 1991

Po ukončení války zůstala naše republika ve sféře vlivu Moskvy. Politické rozdělení moci ve vládě zapříčinilo to, že nedošlo k obnovení prvorepublikového policejního zřízení. Ještě v době, kdy nebylo celé naše území osvobozeno od fašismu, byl v Košicích radou národní fronty schválen dokument „Budování národní bezpečnosti“. Stalo se tak 17. 4. 1945 a na základě tohoto dokumentu vznikl na území Česka i Slovenska jednotný policejní sbor, nazývaný také sbor národní bezpečnosti. Vznik tohoto sboru byl od začátku zcela tendenční a měl spíše než k bezpečnosti sloužit k politickým účelům a vlivu Komunistické strany Československa (dále jen KSČ) na našem území (Macek, 2011, s. 19). Vznik Sboru národní bezpečnosti (dále jen SNB) a také totalitní zřízení na našem území zapříčinilo, že obecní policie, ani jí podobná složka na našem území, nebyla po celou dobu vlády KSČ zřízena v žádné podobě. Další ozbrojenou složkou mimo armádu, která v poválečném období vznikla a měla sloužit a také sloužila k podpoře SNB, byla jednotka Dělnických milicí (dále jen DM). DM měla čistě politický charakter a její vznik se datuje na únor 1948. Členství v DM byl čistě dobrovolný, ale podmíněný členstvím v KSČ nebo se jednalo o nestraníky, kterým strana důvěřovala. Jejich úkolem byla ozbrojená podpora KSČ a také podpora činnosti SNB. Dále DM sloužila k udržování pořádku uvnitř průmyslových areálů a továren. Ještě téhož roku byl název Dělnické milice, přejmenován na Lidové milice (dále jen LM). Její členové byli vyzbrojeni,

přeorganizování a byl vytvořen hlavní štáb LM, podřízen ministrovi vnitra, později přímo KSČ. LM byly rozpuštěny až na konci roku 1989 (Macek, 2011, s. 155-159).

4 Město Svitavy

Ještě před samotnou charakteristikou městské policie Svitavy by bylo dobré popsat město na jehož území působí. Nejdříve bude popsán vznik a historie města a poté aktuální informace o poloze města, institucích, které se na katastru města nacházejí, výrobních podnicích a obchodní síti. To vše je důležité pro pochopení jednotlivých činností, které musí strážníci městské policie provádět.

Město Svitavy, na jehož území Městská policie Svitavy působí, má bohatou a dlouhou historii. Město bylo založeno již ve 12. století. První písemná zmínka je z roku 1256 a to zakládací listina, za kterou je považována smírčí smlouva mezi olomouckým biskupstvím a litomyšlským premonstrátským konventem, kteří o toto místo vedli spor (O městě). Město hrálo v historii kraje vždy významnou roli. V době před druhou světovou válkou se ve Svitavách a jeho blízkém okolí udály příběhy, na které nikdo nevzpomíná rád. Ve městě žilo většinou německé obyvatelstvo, které také smýšlelo proněmecky Proto po Mnichovském diktátu obyvatelstvo vítalo Wehrmacht jako armádu osvoboditelů. Během takzvané Druhé republiky se Svitavy nacházely na území třetí říše. Po skončení druhé světové války a po obnovení původních hranic, docházelo k odsunu německého obyvatelstva na základě Benešových dekretů. Během těchto událostí docházelo z české strany na německém obyvatelstvu k nepravostem, které stály život mnoho z nich. Město bylo poté znovu osídleno českým obyvatelstvem. Po druhé světové válce byly Svitavy město, ve kterém se nacházel okresní národní výbor. V dnešní době se jedná o město s rozšířenou pravomocí, kde se nachází řada úřadů centrální veřejné správy.

Svitavy se historicky nachází na území Moravy. Hranice mezi Českou a Moravskou zemí se formovala již ve 12. až 14. století. V roce 1948 dochází ke vzniku krajů, přičemž historická hranice nebyla vždy dodržena. V roce 1960 dochází k zavedení krajů, které svým názvem historickou minulost připomínají, ale k narovnání historických hranic nedochází. V současné době se město nachází na východě Pardubického kraje. Počet obyvatel města čítá 16 758 a rozloha města je 31,33km². Jedná se o město, kde jsou koncentrovány veškeré úřady veřejné správy a okresní soud, nemocnice, vlakové i autobusové spojení. Dále se v blízkosti města nachází silnice první třídy číslo 35, která spojuje Čechy a Moravu, silnice první třídy číslo 43, která je hlavní spojnici s Brnem a vede prakticky centrem města. Z výše uvedených důvodů je koncentrace obyvatelstva ve městě vysoká. I přes veřejnou dopravní obslužnost je koncentrace aut ve městě vysoká a v exponované denní doby se ve městě tvoří dlouhé kolony aut a vznikají

i problémy s parkovacími místy. Proto nebylo žádným překvapením, že v roce 1992 bylo rozhodnuto o vzniku městské policie. Zřízena byla obecně závaznou vyhláškou č. 3/1992, která byla vydána na základě zákonů ČNR č. 410/1992 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (Bezpečnost). Městská policie byla zřízena z důvodu zabezpečování veřejného pořádku, dodržování obecně platných vyhlášek a místních záležitostí na katastru města.

K založení obecní policie musí vést obecní zastupitelstvo nějaké důvody. Jedná se o důvody, které velkou měrou ovlivňují bezpečnost na území dané obce nebo města. Pro to, aby bylo možné tyto důvody posoudit, je třeba se zaměřit na objektivní a subjektivní činitele, které ovlivňují bezpečnost a veřejný pořádek, ze kterých je možné vyvodit relevantnost vzniku obecní policie.

4.1 Objektivní činitelé

K činitelům, kteří působí objektivně patří demografický činitel a politicko-hospodářský činitel.

Demografický činitel se projevuje zejména vysokou koncentrací obyvatelstva na relativně malém území. Dalším faktorem jsou důvody migrace obyvatel, kteří do prostoru měst dojíždí za prací, k lékaři nebo na různé úřady. Tím je ještě více zvýšena hustota obyvatelstva. Druhým extrémem je odjíždění obyvatel ve dnech pracovního klidu pryč z města nebo každodenním odchodem do zaměstnání. Všechny tyto faktory napomáhají vzniku trestné činnosti.

Činitel politicko-hospodářský je úzce propojen s činitelem demografickým. Projevuje se tím, že se díky pořádání různých kulturních nebo sportovních akcí na jednom místě v jednu dobu nachází velké množství lidí. Dalším důvodem je vysoká koncentrace výrobních nebo průmyslových podniků a také přítomnost většího množství úřadů. To vše podmiňuje vysokou koncentraci různorodého obyvatelstva a tím i vyšší riziko přítomnosti potenciálních pachatelů trestné činnosti.

4.2 Subjektivní činitelé

Jedná se o činitele, kteří jsou v úzkém propojení se subjekty objektivními. Pokud by neexistovala přítomnost činitelů objektivních, nebyli by přítomni ani činitelé subjektivní.

Činitel kriminogenní znamená potenciální pachatel kriminální činnosti, který využívá možnosti, které jim přináší demografický a politicko-hospodářský činitel.

Činitel veřejnoporačkový je vlastně souhrn pořádkových jednotek policie, obecní policie a také soukromých bezpečnostních agentur, které se zabývají ochranou a preventivní činností potírající kriminalitu.

Při shrnutí výše uvedeného je zřízení městské policie obecním zastupitelstvem opodstatněná. Město jako takové naplňuje obsahově jak objektivní, tak i subjektivní činitele, kteří zvyšují pravděpodobnost narušování veřejného pořádku.

5 Městská policie Svitavy

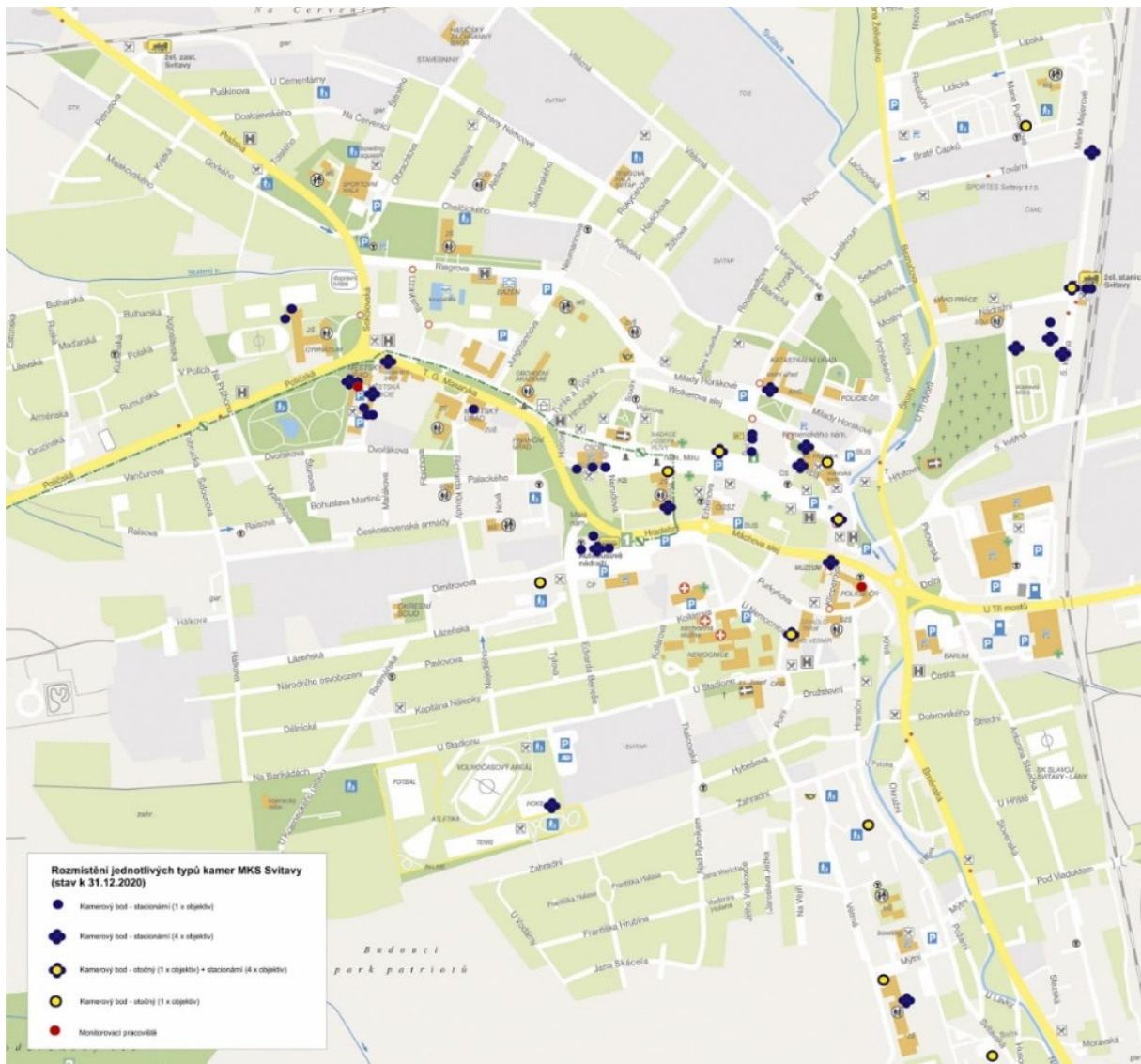
Novodobá historie Městské policie ve Svitavách se začala psát v roce 1992. Byla zřízena po rozhodnutí městského zastupitelstva obecně závaznou vyhláškou č. 3/1992 vydanou na základě zákonů ČNR č. 410/1992 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů a č. 553/1991 Sb. o obecní policii ve znění pozdějších předpisů (O městě). V počátcích působení, stejně jako i jiné obecní policie, se ta Svitavská potýkala s řadou problémů. Jednalo se především o kvalitní a zkušené strážníky, kteří do služby vstupovali bez právního podvědomí, odpovídajícího výcviku a zkušeností. Dalším z řady problémů byl služební stejnokroj, výstroj, donucovací prostředky a služební vozidla a řada dalších problémů, které při zrodu nové jednotky panovaly. V současné době se vzhled uniformy řídí vyhláškou Ministerstva vnitra (Česká republika, 2008). Také počet strážníků byl nízký. V počátcích sloužili pouze v počtu dvou, což bylo s ohledem na rozlohu katastru města a počet plněných úkolů opravdu málo. Před městskou policií stála řada dalších problémů. Zejména navýšení počtu strážníků, vybudování kamerového systému, který napomůže s monitorováním nejproblematictějších prostor města, získání důvěry občanů, vybudování spolupráce s policií na dostatečné úrovni a řada dalších palčivých problémů.

V současné době městská policie sídlí v budově Langrovy vily poblíž městského úřadu na adrese T. G. Masaryka 5/35. Služebna i její zázemí prošlo v minulých letech rozsáhlou rekonstrukcí a v současné době je ve stavu, který odpovídá potřebám strážníků. Současný počet strážníků je devatenáct a plní celou škálu úkolů od bezpečnosti v dopravě, udržování veřejného pořádku až po prevenci kriminality.

5.1 Kamerový systém

Kamerový systém slouží v městských aglomeracích k monitorování bezpečnostní situace, dopravní situace, jako pomůcka při důkazním řízení a prokazování trestné činnosti. Je to důležitý pomocník nejen pro policii městskou, ale i pro tu státní, které jsou záznamy v případě potřeby předávány. Dále se dá kamerový systém využít jako důležitý pomocník pro statistické výpočty počtu průjezdu aut určitým úsekem, nebo průchodu chodců. Jeho využití pro obyvatele města je opravdu široké. Kamerový systém byl ve městě Svitavy vybudován před zhruba dvaceti lety na analogickém principu. V průběhu let byl počet kamerových bodů

a kvalita výstupu z kamer nedostatečný, proto docházelo k modernizaci a k rozšíření o další vytipované lokality se zvýšenou kriminalitou. Například v roce 2018 bylo nově vybudováno nebo vyměněno 18 plně digitálních kamer. V roce 2020 bylo provedeno ze strany městské policie dotazníkové šetření, jehož výsledky dopomohly nově zvolené lokality vybrat. Ohled byl také brán na rizikovost dohlíženého místa a na množství řešených případů. Současný počet kamerových bodů je 33 a celkový počet kamer 110.

Obrázek 1 – Rozmístění kamer na katastru města Svitavy

Zdroj: <https://www.svitavy.cz/mestsky-kamerovy-system-mks>

Jedná se o jeden z nejmodernějších systémů, kterým na úrovni okresního a mnohdy i krajského města městská policie na našem území disponuje. V plánu do budoucna je další modernizace, která by stávající systém povýšila na ještě vyšší úroveň. Jednalo by se o umělou inteligenci,

kteřá je na základě požadavků strážníka schopna sama v kamerových systémech vyhledat požadovaný záznam. Například po zadání požadovaného registračního čísla vozidla, systém sám vyhledá všechny záznamy s tímto vozidlem jak v aktuálním čase, tak i v minulosti uložených záznamů. Městská policie používá k monitorování i tzv. fotopasti, které dopomáhají odhalovat protiprávní jednání, a to hlavně v lokalitách, které není možné připojit na kamerový systém. Jedná se především o lokality, kde např. vznikají černé skládky nebo dochází k vandalismu na sportovním vybavení v přilehlých městských oblastech. Výhodou tohoto zařízení je jeho mobilita pro změnu monitorovaného místa.

Tabulka 1 - počet kamerových objektivů MP

Rok	Počet kamerových objektivů	Meziroční nárůst kamerových objektivů v letech
2017	51	-
2018	72	nárůst o 41,1 %
2019	96	nárůst o 33,3 %
2020	110	nárůst o 14,5 %

Zdroj: zpráva o činnosti Městské policie Svitavy za období 2017-2020

5.2 Činnost městské policie v dopravě

Městská policie Svitavy je vzhledem k rozloze města, počtu nákupních středisek, počtu zastoupených úřadů, zdravotnických a jiných služeb, a hlavně vzhledem k poloze města a jeho napojení na hlavní tahy silniční sítě velmi aktivní. S ohledem na bezpečnost chodců, bezpečnost v dopravě a také vzhledem k dodržování městských vyhlášek a nařízení, musí strážníci provádět každodenní preventivní činnost. V ranních hodinách regulují dopravu na přechodech pro chodce u místních školních zařízení za účelem zvýšení bezpečnosti přecházejících dětí do školních zařízení. Stejnou činnost provádějí i v odpoledních hodinách. Na silnici první třídy číslo I/43 od křižovatky u benzinové pumpy Shell směrem do centra provádějí pravidelný dohled nad zákazem průjezdů nákladních vozidel nad dvanáct tun a dále namátkové měření rychlosti. Přispívají tím k vyšší bezpečnosti v dopravě v této hustě zastavěné oblasti. Další je silnice první třídy číslo I/34 při výjezdu z města směrem na Poličku. Zde provádí pravidelné měření rychlosti při vjezdu vozidel do centra města. Obdobnou činnost provádějí na silnici první třídy číslo I/43 od kruhového objezdu směrem na Brno. Tato silnice je hlavním tahem do moravské metropole a vede prakticky centrem města. Zde městský úřad v roce 2020 nechal

vybudovat systém úsekového měření. Přestože tento systém ulehčil strážníkům práci v terénu, zvýšila se administrativní činnost spojená s řešením přestupků, zaznamenaných zmíněným systémem. Obdobný systém úsekového měření byl vybudován i v nedaleké obci Opatov. Přestupky, které zaznamená systém v Opatově, zpracovávají strážníci městské policie Svitavy. Tato zátěž vedla městské zastupitelstvo ke schválení dvou nových systemizovaných míst strážníků, kteří zpracovávají tuto administrativu. Další, velmi důležitou činností, je dohled nad dodržováním pravidel parkování ve městě. V tomto případě se nejedná jen o kontroly na placených stáních, ale hlavně o kontroly parkování na místech, kde je to zakázané a také na svitavských sídlištích z důvodu bezpečného projetí jednotek IZS. Také problém autovraků v ulicích města řeší městská policie. Provádí evidenci těchto vozidel, fotodokumentaci, zjištění majitele, náležitosti spojené se zjišťováním zákonných podmínek provozu těchto vozidel jako je STK a pojištění. Zjištěné skutečnosti postupuje městská policie odboru dopravy MěÚ Svitavy, který po splnění všech právních náležitostí realizuje odtah těchto vozidel z ulic, čímž napomáhá zvýšení počtu parkovacích míst a tím i větší pohodlí pro občany města. V neposlední řadě strážníci městské policie asistují v místech dopravních nehod, řídí v těchto místech dopravu, provádějí prvotní a neodkladné úkony a napomáhají tak k vyšší bezpečnosti. Tak jak je uvedeno v tabulce níže, je možné sledovat meziroční nárůst přestupků v dopravě. Kromě roku 2018, kde došlo k mírnému snížení, mají tyto přestupky zvyšující se tendenci. To může být zapříčiněno zvyšující se hustotou dopravy na území města.

Tabulka 2 - Počet řešených přestupků MP Svitavy v dopravě

Rok	Přestupky v dopravě	Překročení rychlosti	Celkem počet přestupků
2017	910	264	1174
2018	860	224	1084
2019	1014	172	1186
2020	1077	230	1307

Zdroj: zpráva o činnosti Městské policie Svitavy za období 2017-2020

5.3 Počet strážníků městské policie

Počty strážníků ve městě se v průběhu let často měnily stejně tak, jak se měnily úkoly městské policie. Současný počet strážníků je devatenáct a jedná se o nejvyšší počet, který městská policie Svitavy měla. Je to zapříčiněno hlavně tím, že městská policie v průběhu let převzala

díky úpravě legislativy a zvýšení pravomoci strážníků městské policie řadu úkolů od policie státní. Jedná se zejména o oznámení sporů v občanském soužití, zajištění místa dopravní nehody, prvotní úkony na místě trestné činnosti. Nejvyšší míra přestupků je řešena v dopravě. Dalším důvodem navýšení byl již dříve zmiňovaný systém úsekového měření a s ním spojená zvýšená administrativa.

Tabulka 3 - Vývoj počtu zaměstnanců MP Svitavy v letech 2017 až 2020

Rok	Počet zaměstnanců obce zařazených v městské policii	Z toho strážníků	Z toho čekatelů	Z toho občanských zaměstnanců
2017	16	16	0	0
2018	16	16	0	0
2019	19	17	2	0
2020	19	19	0	0

Zdroj: zpráva o činnosti Městské policie Svitavy za období 2017-2020

5.4 Výcvik strážníků městské policie

Díky tomu, že v čele městské policie Svitavy stojí velitel, který má bohaté zkušenosti se službou u PČR, má možnost tyto zkušenosti dále předávat do řad strážníků MP Svitavy. Dalším pozitivem v této oblasti je fakt, že mezi složkami PČR i MP panuje výborná spolupráce. Zákon č.553/1991Sb., o obecní policii ukládá každému příslušníkovi obecní policie absolvovat jedenkrát za kalendářní rok střelby ze služební zbraně. V případě strážníků MP Svitavy tento výcvik probíhá minimálně sedmkrát za rok, a to v rozsahu, který uložené nařízení předčí. Výcvik strážníků zajišťují instruktoři PČR Svitavy, a to nejen ve střelbě ze služebních zbraní, ale také při provádění služebních zákroků, jednání s pachatelem, činnost při dopravní nehodě a také rozvoj právního vzdělávání spojeného s výkonem služby. Výcvik je vždy pečlivě plánován a zaměřen na činnosti, s kterými se strážníci potýkají nejčastěji nebo naopak nejsou v praxi tak často využity a je třeba je procvičovat. Díky výše uvedeným skutečnostem je zajištěn vysoký profesionální standard této jednotky.

5.5 Spolupráce s Policií České republiky

Spolupráce se PČR je na vysoké úrovni. Ze strany PČR se jedná o zajištění vzdělávání a výcviku. Ze strany MP je to plnění široké škály úkolů. Jedná se zejména o asistenci při dopravních nehodách, kde strážníci MP v místě události regulují dopravu nebo se jedná o pomoc při hledání pohřešovaných osob. S ohledem na počet a rozsah událostí, které plní příslušníci PČR a vzhledem k jejich nízkému početnímu stavu, je působnost při zastoupení MP v katastru města nezastupitelná. Strážníci MP konají při vyžádání PČR neodkladné úkony na místě vzniku události a také provádějí kroky nezbytné pro plnohodnotné objasnění dané události do příjezdu příslušníků PČR. Proto je vzhledem k rozsahu úkolů, které strážníci MP plní, aby výcvik, vybavení a počty strážníků MP byly na dostatečné úrovni a počtu.

Tabulka 4 - Vývoj počtu případů spolupráce MP Svitavy a PČR

Důvod spolupráce	2017	2018	2019	2020
Asistence u dopravní nehody	18	34	39	28
Vypátrání hledaných osob	8	20	18	18
Výjezdy na žádost PČR	300	311	280	265
Osoby předvedené na PČR	14	19	26	14

Zdroj: zpráva o činnosti Městské policie Svitavy za období 2017-2020

5.6 Prevence kriminality ve městě

Strážníci MP jsou ze zákona o obecní policii č.553/1991Sb., povinni zajišťovat bezpečnost pro občany města. Tuto preventivní činnost zajišťují za pomoci kamerového systému, dále hlídkové činnosti v ulicích města a na místech se zvýšeným rizikem trestné činnosti. Mezi takové patří budovy a okolí vlakového a autobusového nádraží, parky, centrální městská garážová stání a místa se zvýšeným počtem občanů jako je například Svitavské náměstí. Strážníci MP tuto činnost provádí namátkově, ale také cíleně, a to zejména v době nejvyššího výskytu porušování zákona. Jedná se například o dny pracovního klidu ve večerních hodinách, kdy dochází k porušování nočního klidu. Dalším z často řešených problémů jsou lidé bez domova. Ze strany těchto osob dochází k znečišťování společných prostor města, obtěžování ostatních spoluobčanů, a to často pod vlivem alkoholu nebo drog. V zimních měsících naopak strážníci těmto lidem bez domova pomáhají hledat vhodné útočiště před mrazem, a to především v místním azylovém domě.

5.7 Prevence v oblasti mládeže

V oblasti mládeže je MP Svitavy velmi aktivní. Provádí pravidelná setkání ve školních zařízeních, na služebně MP a navštěvuje děti i na letních táborech. Při těchto setkáních je dětem představena práce strážníků, služební vozidla, výstroj, výzbroj a ostatní vybavení. Také je dětem vysvětlována problematika spojená s nebezpečím ve městě, kterému lze zodpovědným chováním předcházet. Jako další činnost směrem k dětem je práce strážníků na dopravním hřišti. Zde se děti učí, jak se správně chovat v dopravě a předcházet tak úrazům, které z nich plynou. MP se společně se Střediskem volného času SVČ Tramtáryje Svitavy také podílela na založení zájmového kroužku „Malý strážník“. Ve své podstatě jde o zábavné zapojení dětí do běžné profese strážníka MP, kdy cílem kroužku je motivovat děti k tomu, aby dokázaly vnímat všechna rizika, která je v běžném životě obklopují. Zájmový kroužek „Malý strážník“ prakticky vedou dva strážníci MP a učí v něm děti pomocí her a soutěží být správnými účastníky silničního provozu (chodci, cyklisty, spolujezdcí). Poznávají, jak se chovat k cizímu zvířeti, co udělat s nalezenou injekční stříkačkou, jak poskytnout první pomoc, jak se mají chovat při cestě do školy i ze školy (Malý strážník, 2021). Tento kroužek je určen pro děti I. stupně základních škol.

5.8 Smlouvy o zajištění služeb

Obecní policie může v souladu se zákonem č. 553/1991 Sb. ve znění pozdějších předpisů uzavírat smlouvy o zajištění činnosti obecní policie na katastru jiné obce. Obsahem této smlouvy je mimo jiné rozsah plněných úkolů, výše úhrady za poskytnuté služby a doba trvání předmětné smlouvy. V současné době má MP Svitavy uzavřenou pouze jednu trvalou veřejnoprávní smlouvu o zajištění činnosti MP Svitavy s obcí Opatov u Svitav, a to výhradně na provoz a zpracování dat ze systému úsekového měření na silnici č. I/43 v katastru obce Opatov. Další veřejnoprávní smlouva o zajištění činnosti obecní policie, kterou MP Svitavy plnila, byla uzavírána s obcí Koclířov, kde se každoročně pořádá na parkovišti u hostince U TETY festival „Hřebečský slunovrat“. Jednalo se o jednorázovou akci, jinak MP Svitavy na katastru obce Koclířov svou činnost neprovádí.

5.9 Pult centrální ochrany

Jedná se o zařízení, ke kterému lze připojit objekt nebo zařízení, které jsou elektronicky střeženy. Může se jednat o objekt vybaven jak systémem elektronického zabezpečovacího systému EZS, elektronického požárního systému EPS, ale také tlačítkem tísň. Po průniku signálu o narušení, požáru nebo tísni, je povolána fyzická kontrola, která prověří relevantnost takového poplachu. Ve městě Svitavy je k pultu centrální ochrany (dále jen PCO) MP připojeno více než sto objektů. Tyto objekty jsou připojeny na základě sepsaných příkazních smluv s objednavatelem. Po průniku signálu je na místo události vyslána hlídka strážníků, kteří prověří událost a popř. provedou zákrok směřující k minimalizaci rizika. Další zařízení, která jsou k PCO připojena, jsou SOS tlačítka, která jsou v držení občanů města. Ve většině případů se jedná o seniory, kteří mají na PCO připojen mobilní telefon, přes který jsou schopni v případě nouze přivolat strážníky MP. Tato služba je bezplatná a je využívána v řádu jednotlivců. Počty výjezdů, které jsou uvedeny v tabulce níže, mají mezi lety 2017 až 2020 klesající tendenci. Bohužel nejsou k dispozici relevantní informace k počtu monitorovaných objektů, proto nelze bezpečně určit důvod této změny.

Tabulka 5 - Počet řešených výjezdů PCO

Rok	Počet výjezdů PCO	Meziroční změny v počtu výjezdů
2017	1206	-
2018	1122	o 7 % výjezdů méně
2019	1123	o 0,9 % výjezdů více
2020	921	o 18 % výjezdů méně

Zdroj: zpráva o činnosti Městské policie Svitavy za období 2017-2020

5.10 Plány do budoucna

V současné době je ze strany MP snaha o zdokonalení kamerového systému o funkci automatického vyhledávání požadované informace. Pro tuto investici se snaží získat dotaci z dotačního programu Ministerstva vnitra. Zbytek investice bude zaplacen z rozpočtu města. Jako další prioritou do budoucna je snaha udržet vysoký standard, který má MP Svitavy v současnosti.

6 Faktory ovlivňující hodnocení obecní policie

Obecní policie, stejně jako všechny ostatní služby, které jsou poskytovány občanům a placeny z veřejného rozpočtu je službou veřejnou. Veřejné služby jsou jednotlivé výstupy veřejného sektoru (Veřejné služby, 2016). Jsou zajišťovány státem ve prospěch občanů, kteří si tyto služby nepřímo platí ze svých daní.

6.1 Druh poskytované služby

Zřízením obecní policie, je ze strany zastupitelstva poskytnutí veřejné služby občanům. Samotné zřízení je na samostatném uvážení každé obce. Oproti tomu například ve Slovinsku zákon místní samosprávě udělil právo (u „obyčejných obcí“) a povinnost (u měst) podílet se na zajištění místní bezpečnosti (Krulík, 2015, s. 149). Jedná se o čistý kolektivní statek. Čistý kolektivní statek (čistý veřejný statek) se vyznačuje tím, že je dostupný pro všechny občany (Peková, 2008, s. 40). Čistý veřejný statek, tak jak jej definoval P. A. Samuelson ve svém článku *The Pure Theory of Public Expenditure* z roku 1954, je definován jako statek, jehož spotřeba jedním jednotlivcem nezmenšuje spotřebu tohoto statku spotřebitelem jiným a je nedělitelná (Provazníková, 2009, s. 17). Dalším znakem je to, že ze spotřeby tohoto statku nelze nikoho vyloučit, protože je to buď nereálné nebo velice obtížné. V tomto případě je třeba dodat, že se jedná o statek s lokální působností poskytovaný nižším stupněm územní samosprávy z důvodu lepšího využití za účelem řešení místních záležitostí a s výhodou místních znalostí. Pro takovýto statek je charakteristická i automatická spotřeba, kterou si člověk ani neuvědomuje (Tetřevová, 2003, s. 50). Tato služba je určena pro potřeby veřejnosti, ale také pro potřeby města, a to v oblasti prosazování obecních vyhlášek a nařízení. Činnost obecní policie a také prostředky, které jsou na její provoz vynakládány, by měly být efektivní v jejich využívání. Jde o to, aby veškeré zdroje a poskytované služby byly hospodárně a účelně využity s co možná nejvyšší možnou efektivitou (Peková, 2008, s. 241-242). Té lze dosáhnout tím, že bude zajištěno poskytování služeb s co možná nejnižšími náklady, které budou smysluplně využívány na nezbytné výdaje spojené s plněním určené činnosti.

6.2 Možnosti posouzení kvality poskytovaných služeb

Vstupy do veřejného sektoru jsou peněžně kvantifikovatelné, užitek občanů, který mají z produkce veřejného sektoru, je v mnoha případech obtížné kvantifikovat, často je nehmotný, nepřímý (Peková, 2008). Je zřejmé, že na dodání veřejné služby je nutno vynaložit lidskou práci, která je často kvalifikovaná a také provozní náklady spojené s touto službou. Jak vysoké tyto náklady budou, záleží na objemu poskytovaných služeb a také na schopnosti poskytovatele hospodárně se svými zdroji nakládat (Slavík, 2014, s. 238-242). To samé platí i v případě poskytovaných služeb obecní policií. Může se hodnotit investovaná částka na provoz obecní policie, ale není už objektivní výstup, se kterým by bylo možné ji posoudit a poměřit. Existují sice záznamy co do počtu řešených případů obecní policie, ale zisk, který z této činnosti plyne nelze použít jako kritérium úspěšného měření. Jednou z metod, která v tomto případě jde využít, je metoda SWOT analýzy. V té je možné objektivně zdůvodnit jednotlivé položky a její princip bude popsán podrobněji níže. Dalším ukazatelem, na který by měl být brán zřetel, je veřejné mínění. Jelikož jsou služby poskytované obecní policií primárně určeny pro potřeby veřejnosti, tak také veřejnost by měla zpětně projevit názor na tyto poskytované služby. Proto byl pro tento účel vytvořen dotazník, na jehož základě bylo provedeno dotazníkové šetření u obyvatel města Svitavy a přilehlého okolí. Výsledky dotazníkového šetření byly následně zhodnoceny prostřednictvím řízeného rozhovoru s velitelem MP Svitavy. Jako další možnost, jak posoudit kvalitu poskytované služby se jeví možnost porovnat jednotlivé položky poskytované obecní policií s obdobnou obecní polici zřízenou jinou srovnatelnou obcí.

6.3 SWOT analýza

Jak už v této práci bylo dříve zmíněno, bude jako jedna z pomůcek k analyzování a také k zhodnocení kvalit MP ve Svitavách použita SWOT analýza. Co to znamená a o jakou analýzu se jedná a kdo je jejím autorem? Je to určitý druh strategie, který napomáhá k odhalení silných a slabých stránek uvažované činnosti. Tato metoda se používá například v marketingu, kdy pomáhá v odhalení strategických výhod i nevýhod v boji s konkurencí. Autorem této analýzy se v 60-70 letech 20. století stal Albert Humphrey a měla sloužit k odhalení nedostatků firem v USA. Zkratka SWOT je odvozena od anglických názvů **Strengths** (silné stránky), **Weaknesses** (slabé stránky), **Opportunities** (příležitosti) a **Treats** (hrozby). Ty zároveň označují jednotlivé kvadranty matice (Čevelová, 2011).

Silné stránky	Slabé stránky
Příležitosti	Hrozby

Obrázek 2 – Rozložení jednotlivých položek v matici

Zdroj: <https://www.cevelova.cz/proc-swot-analyza/>

Tabulka, do které se informace zaznamenávají, je rozdělena do čtyř kvadrantů. Významově je rozdělena horizontálně a vertikálně. Vrchní horizontální část zaznamenává interní data, spodní horizontální část naopak externí data. Levá vertikální část zaznamenává pozitivní data a pravá vertikální část negativní data. Tato analýza je pro účely odhalení rizik metoda spíše pomocná, ale může najít další skrytá rizika (Korecký, 2011, s. 218). Pokud se tedy bude rozbor analýzy zabývat odhalenými nedostatky, může napomoci ke zlepšení situace daného subjektu.

6.4 Financování

Obecní policie je, jak už bylo uvedeno výše, čistým veřejným statkem, který je zajišťován veřejně. Pod veřejným zajišťováním rozumíme způsob rozhodování o produkci či spotřebě statku, tj. veřejnou volbou prostřednictvím hlasováním způsob financování (zpravidla prostřednictvím rozpočtu) produkce veřejných statků (Provazníková, 2009, s. 17). Obecní policie, jak už bylo uvedeno výše, je zřizována obcí a je z rozpočtu obce i financována. Obec, jako správný hospodář, by měla s rozdělováním veřejných financí nakládat uváženě a také by měl fungovat systém zpětné kontroly, jak bylo s veřejnými penězi nakládáno. Totéž platí i pro peníze, kterými obec financuje obecní policii. Rozpočet obecní policie je schvalován obecním zastupitelstvem a je ovlivňován mnoha faktory. Jedná se zejména o investiční náklady, náklady na platy, náklady spojené s charakterem plněných úkolů, náklady na výstroj a výzbroj, fixní náklady spojené s provozem budov a vozidel a podobně. Co se týká rozpočtu ve veřejné správě

všeobecně, tak je snahou úředníků, maximalizovat objem svých rozpočtů na maximum, a to i za cenu neefektivního vynaložení těchto prostředků. Proto je důležité posoudit, jakým způsobem je se svěřenými financemi nakládáno. Z toho důvodu velitel MP ve Svitavách, každý rok dokládá na zasedání městského zastupitelstva, jakým způsobem byly finanční prostředky za uplynulý rok vynaloženy a s jakým výsledkem. Také připravuje rozpočet na příští rok s tím, jaké finanční prostředky bude pro následující kalendářní rok potřebovat. Rozpočet, s jakým MP ve Svitavách disponuje, je uveden v tabulce níže. Dalším kontrolním mechanismem, jak se hospodaří s veřejným rozpočtem, by měli plnit samotní voliči, kteří mají možnost kontroly rozpočtu obce, můžou posoudit jaký užitek jim z vynaložených prostředků plyne a dále svůj názor na způsob hospodaření vyjadřují ve volbách do městského zastupitelstva.

Tabulka 6 - Rozpočet MP Svitavy v letech 2017 až 2021

Rok	Celkový rozpočet	Z toho kapitálové a investiční částky
2017	8 974 300,-	145 700,-
2018	9 934 000,-	230 000
2019	11 259 300,-	1 000 000,-
2020	15 763 100,-	300 000,-
2021	15 743 000,-	300 000,-

Zdroj: zpráva o činnosti Městské policie Svitavy za období 2017-2020

7 Dotazníkové šetření

Jak už bylo zmíněno v kapitole faktory ovlivňující hodnocení obecní policie, jedním z hodnotících faktorů je veřejné mínění obyvatel obce, na jejímž území obecní policie působí, a pro které poskytuje služby. K tomu, aby bylo možné zde uvést názor veřejnost na činnost obecní policie, musel být zhotoven tento dotazník, ve kterém měli občané města Svitavy a přilehlých obcí možnost vyjádřit se k předem zvoleným otázkám. Dotazník je součástí přílohy A.

Dotazník tvoří čtrnáct otázek. Třináct z nich je uzavřených a jedna je otevřená, aby se každý mohl vyjádřit bez omezení a vyjádřit tak svůj postřeh směrem k MP. Dotazník byl sestaven tak, aby bylo možné hodnotit názor občanů v problematice, kterou se MP zabývá, včetně strážníků samotných. První část byla sestavena jako zkušenosti občanů s přímým kontaktem se strážníky, jejich vystupováním, odbornými znalostmi a komunikací. Ve druhé části se otázky zaměřovaly spíše na všeobecnou bezpečnost ve městě, v dopravě a také na prováděnou prevenci. Na závěr byly otázky položené s cílem zjistit informace o dotazovaných. Poslední otevřená otázka byla položena tak, aby na ní bylo možné odpovědět bez jakéhokoliv omezení a dotazovaný mohl otevřeně napsat svůj názor.

Celkem bylo pro dotazníkové šetření připraveno pro dotazování 150 dotazníkových archů. Bohužel z důvodu protiepidemických opatření, spojených s infekčním onemocněním Covid-19, nebylo možné provést fyzické dotazování v populaci města. Proto bylo při dotazování využito pouze elektronických dotazníků, nicméně se počet dotázaných oproti původnímu plánu snížil na 96. Rozesláno bylo zmíněných 96 dotazníků v elektronické podobě, z nichž se vrátilo 72 vyplněných dotazníků. To celkově představuje 62% návratnost dotazníků. Jednotlivé odpovědi, včetně jejich procentuálního zastoupení je u každé otázky vyhodnoceno níže.

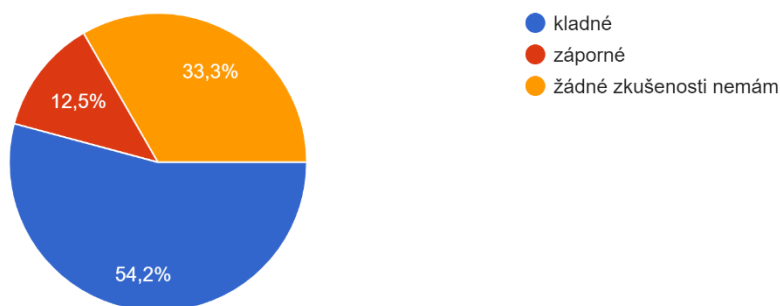
7.1 Analýza dotazníkového šetření

Na první otázku z dotazníkového šetření, jaké jsou osobní zkušenosti se strážníky obecní policie odpovědělo 54,2 % dotázaných, že osobní zkušenosti se strážníky obecní policie jsou kladné. Pouze 12,5 % odpovědělo, že mají negativní zkušenost. V 33,3 % odpovědí neměl dotazovaný žádnou osobní zkušenost. To má vypovídající hodnotu v tom, že další odpovědi těchto

dotazovaných osob jsou pouze z doslechu nebo médií. Celkově lze říct, že kladnou zkušenost má většina dotázaných, což má vypovídající hodnotu o kvalitní práci strážníků.

Vaše zkušenosti s MP jsou:

72 odpovědí

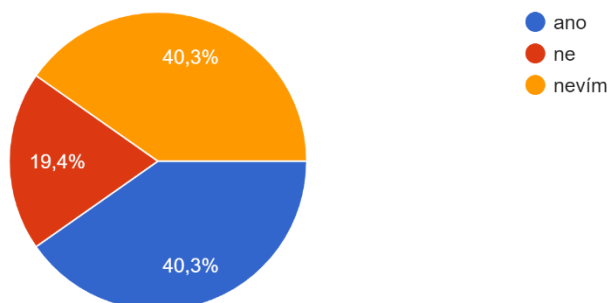
Obrázek 3 - Zkušenost se strážníky MP Svitavy

Zdroj: vlastní šetření

Na dotaz, co si dotazovaní myslí o odborné způsobilosti strážníků, odpovědělo shodně 40,3 % dotázaných, že je dostatečná nebo že nevědí. Celých 19,4 % odpovědělo, že dle jejich názoru je odborná způsobilost strážníků nedostatečná. Z množství neutrálních odpovědí lze odvodit, že veřejnost je nedostatečně informovaná o systému vzdělávání a způsobu získávání osvědčení potřebného k činnosti strážníků MP.

Myslíte si, že odborná způsobilost strážníků MP je na dostatečné úrovni?

72 odpovědí

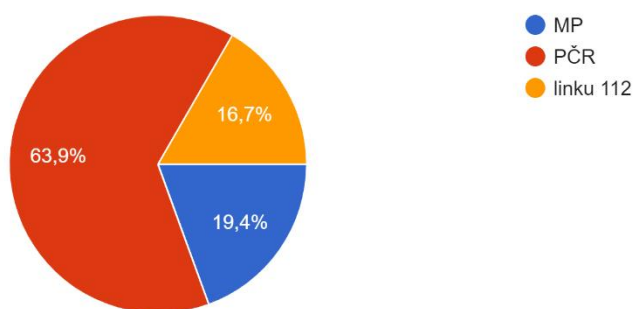
Obrázek 4 - Odborná způsobilost strážníků MP Svitavy

Zdroj: vlastní šetření

Na otázku číslo tři, na koho se obrátí při řešení nějakého problému, jestli na PČR, MP nebo na linku 112, převážná část dotázaných odpověděla, že na PČR. Tato odpověď byla uvedena v 63,9 %. Na zbylá telefonní čísla lidé volají v podobných počtech případů. Z této odpovědi lze vyvodit závěr, že veřejnost z důvodu omezených pravomocí MP raději volí PČR, která plní větší škálu úkolů. Překvapivé je zjištění, že na linku 112, která operativně zaštituje celý IZS, volá jen malé procento dotazovaných.

Když máte problém, na koho se raději obrátíte?

72 odpovědí

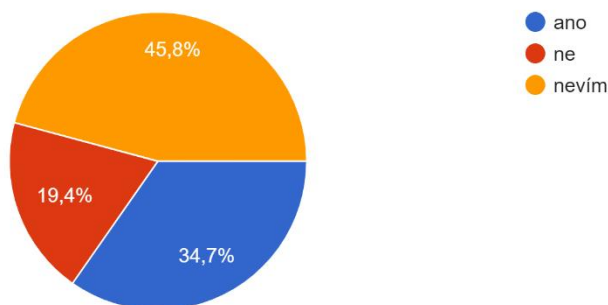
Obrázek 5 - Volba čísla při tísňovém volání

Zdroj: vlastní šetření

Další otázka byla zaměřena na počty strážníků MP. U této otázky převažovala odpověď, že dotázaní nevědí, jestli ano nebo ne, a to v celých 45,8 % odpovědí. 34,7 % dotázaných odpovědělo, že strážníků je dostatek a 19,4 % dotázaných odpovědělo, že je strážníků nedostatek.

Myslíte si, že je strážníků MP dostatek?

72 odpovědí

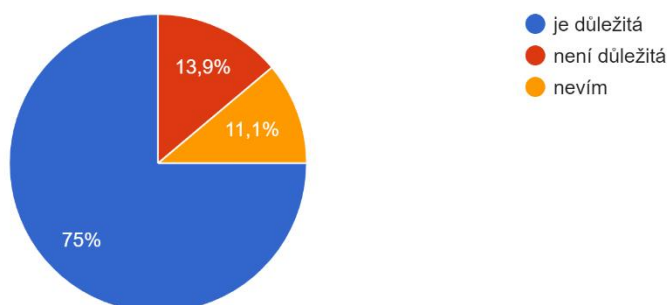
Obrázek 6 - Počet strážníků MP Svitavy

Zdroj: vlastní šetření

Na důležitost činnosti MP byla zaměřena pátá otázka. Zde v drtivé většině 75 % byla odpověď kladná. V tomto případě je veřejnost přesvědčena, že činnost strážníků má smysl. 13,9 % dotázaných odpovědělo záporně a 11,1 % dotázaných na to nemělo odpověď. Veřejnost je na základě této otázky přesvědčená, že zřízení MP Svitavy je opodstatněné.

Myslíte si, že je činnost MP důležitá?

72 odpovědí

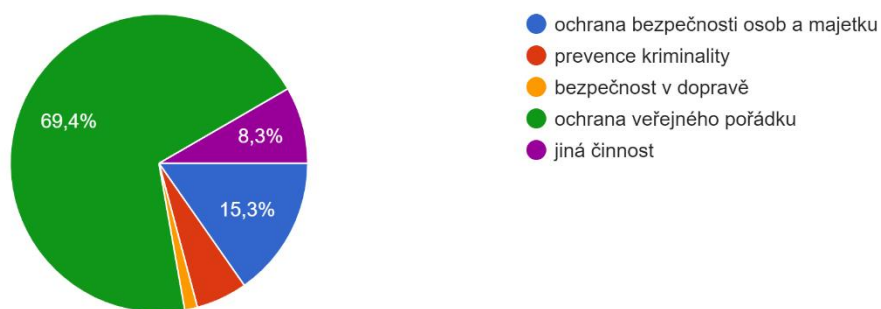
Obrázek 7 - Činnost strážníků MP Svitavy

Zdroj: vlastní šetření

Tato otázka zjišťovala, co si dotazovaní myslí, že je hlavní náplní jejich práce. Všechny odpovědi, na které bylo možné odpovědět jsou správné a jsou jejich náplní práce. Důležité bylo zjistit, jak jednotlivé činnosti jejich práce vnímá veřejnost. Drtivá většina dotázaných uvedla, že hlavní náplní strážníků je ochrana veřejného pořádku, a to v celých 69,4 % odpovědí. V tomto pomyslném žebříčku se na druhém místě umístila odpověď, že jejich hlavní činností je ochrana osob a majetku a to v 15,3 % případů. Na zbytek otázek bylo odpovězeno v jednotkách procent. Veřejnost se v tomto případě domnívá, že hlavní náplní strážníků MP Svitavy je ochrana veřejného pořádku a ostatní činnosti jsou jen okrajovou záležitostí. Podle počtu řešených případů strážníky MP Svitavy, které jsou uvedeny v kapitole 6 je zjevně patrné, že mezi činnosti, které provádí nejčastěji, patří přestupky v dopravě a také výjezdy na signál PCO.

Co si myslíte, že je hlavní náplní strážníků MP?

72 odpovědí

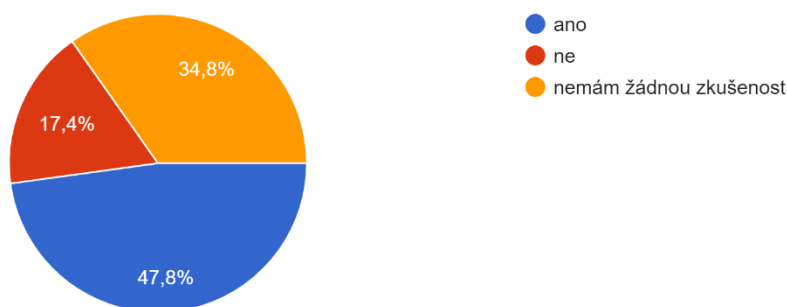
Obrázek 8 - Hlavní náplň činnosti strážníků MP Svitavy

Zdroj: vlastní šetření

V této otázce dotazovaní odpovídali na způsob vystupování a komunikace strážníků MP. Zde 47,8 % odpovědí bylo kladných a potvrdilo, že vystupování strážníků MP je na dostatečné úrovni. 34,8 % dotázaných žádnou zkušenost nemá a 17,4 % má s vystupováním a komunikací zkušenosti špatné. Vystupování a komunikace strážníků je jedním z aktuálních témat. Pokud se porovná počet kladných a záporných odpovědí, převládá sice kladná hodnota, ale bez mála 20 % záporných odpovědí je velmi vysoké číslo.

Myslíte si, že způsob vystupování a komunikace strážníků MP je na dostatečné úrovni?

69 odpovědí

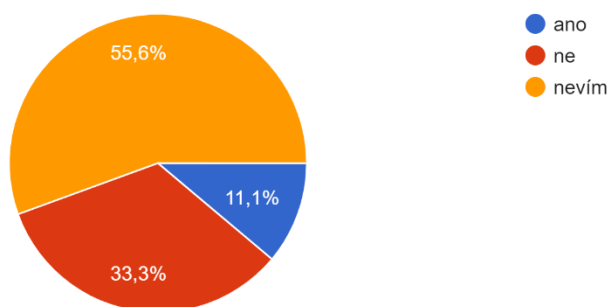
Obrázek 9 - Vystupování a komunikace strážníků MP Svitavy

Zdroj: vlastní šetření

Tato otázka měla dvě podotázky a to, jestli napomáhá MP k plynulosti v dopravě a taky jestli se podílí na činnostech, které napomáhají k prevenci kriminality, a to zejména ve školách a s veřejností obecně. Zde drtivá většina dotázaných odpověděla, že o této činnosti neví a to v 55,6 % případů. 33,3 % se vyjádřilo negativně a pouze 11,1 % dotázaných odpovědělo, že ano. Tento výsledek má vypovídající hodnotu v tom, že by MP měla v této oblasti více vstupovat do podvědomí občanů.

Myslíte si, že pro plynulost v dopravě a prevenci kriminality (besedy ve školách a s občany) dělá MP dost?

72 odpovědí

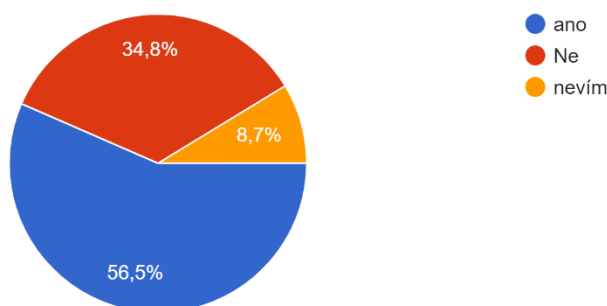
Obrázek 10 - Plynulost v dopravě a prevence kriminality

Zdroj: vlastní šetření

V nedávné době bylo ve městě vybudováno úsekové měření, a to na silnici č. I/43 směrem na Brno. Otázka byla zaměřena na to, jestli by občané přivítali další místa s úsekovým měřením. Více než polovina dotázaných odpověděla, že úsekové měření je potřeba na více místech ve městě. 34,8 % bylo proti a pouze 8,7 % se nevyjádřilo ani pro jednu z dříve uvedených variant. Úsekové měření je jedním z možných technických zabezpečení, které zvýší bezpečnost a plynulost dopravy ve městě. Ve více než jedné z otevřených otázek, které budou uvedeny níže, dotazovaní odpověděli, že by přivítali další místa, kde by bylo dle jejich názoru potřeba zvýšit počet kontrol zaměřených na měření rychlosti. Výhodou úsekového měření, například oproti namátkovému měření mobilním přístrojem pro měření rychlosti, je jeho celodenní použití a tím i nutnost řidičů dodržovat předepsanou rychlost pod hrozbou sankcí.

Myslíte si, že úsekové měření rychlosti je potřeba na více místech ve městě?

69 odpovědí

Obrázek 11 - Úsekové měření

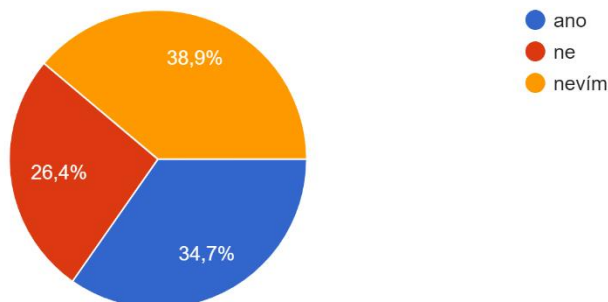
Zdroj: vlastní šetření

Tato otázka směřovala na pravomoc, kterou mají strážníci obecní policie. Většina, tedy 34,7 % dotázaných odpovědělo, že pravomoc mají dostatečnou. 38,9 % nevědělo a nakonec 26,4 % odpovědí by bylo pro, aby jejich pravomoc byla větší. Tato otázka byla opět odborného charakteru, stejně jako otázka č. 2. Na tuto otázku je třeba se podívat ze dvou stran. Na jedné straně lze usuzovat, že pokud se veřejnost domnívá, že mají strážníci dostatečnou pravomoc, jsou pro ně také dostatečnou autoritou při řešení případných problémů a mají důvěru ve vyřešení problémů. Ze stejného pohledu se lze dívat i na zápornou odpověď, kdy se veřejnost domnívá, že strážníci nemají dostatečnou pravomoc a proto hrozí, že při řešení případného problému bude zapotřebí jiné bezpečnostní složky. Z druhého pohledu to může veřejnost vnímat v případě

kladné odpovědi, že jsou pro ně strážníci příliš velká autorita, a proto se domnívají, že jejich pravomoc by mohla být menší. Stejně tak v případě záporné odpovědi, kdy jsou za tuto skutečnost rádi z obav přílišné pravomoci strážníků.

Myslíte si, že mají strážníci MP dostatečnou pravomoc?

72 odpovědí

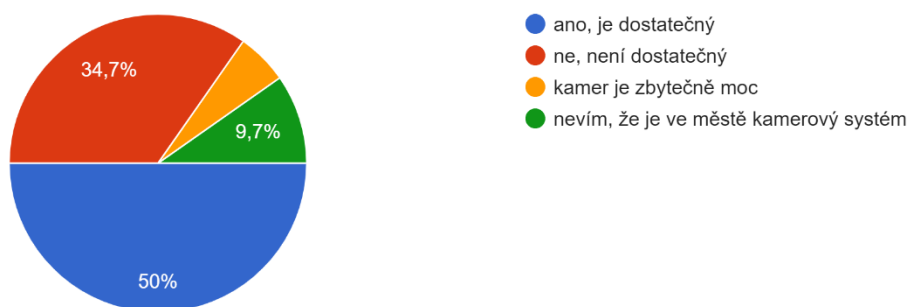
Obrázek 12 - Pravomoc strážníků MP Svitavy

Zdroj: vlastní šetření

Dotaz na kamerový systém byl obsahem této otázky. Konkrétně se jednalo o to, zda je kamerový systém podle názoru dotazovaných dostatečný a jestli jsou občané informováni, že nějaký kamerový systém existuje. V této otázce odpovědělo 50 % dotázaných, že kamerový systém je dostatečný. 34,7 % dotázaných by bylo pro rozšíření kamerového systému. Pouze 5,6 % dotázaných si myslí, že je kamer ve městě moc a 9,7 % dotázaných neví, že ve městě nějaký kamerový systém existuje. Na stránkách města Svitavy je k nahlédnutí mapa pokrytí kamerovým systémem, která je aktuální k datu 31. 12. 2020.

Myslíte si, že městský kamerový systém je dostatečný?

72 odpovědí

Obrázek 13 - Kamerový systém

Zdroj: vlastní šetření

Předposlední otázka byla zaměřena na to, zda v odpovědích více figurují muži nebo ženy. Větší podíl na odpovědích mají muži, kterých odpovědělo 55,6 %. Zbytek odpovědí náleží ženám. Při rozesílání dotazníku byl přitom počet dotazovaných respondentů podobný. To svědčí o větším zájmu mužů o otázky zabývající se bezpečností.

Poslední otázka je také pouze statistická a je zaměřena na věkovou skladbu dotázaných. Byly zde nastaveny tři věkové kategorie. První od dosažení plnoletosti do 30 let a v této kategorii odpovědělo 20,8 % dotázaných. Ve druhé kategorii ve věku od 31 do 50 let odpověděla převážná část a to 65,3 %. V kategorii nad 50 let odpovědělo 13,9 % dotázaných.

Jak už výsledek dotazníkového šetření napovídá, názor veřejnosti na činnost MP ve Svitavách se v některých bodech dost liší od pohledu MP. Konkrétně se jedná o otázku číslo 8, kde na dotaz, zda MP přispívá k plynulosti v dopravě a prevenci kriminality, dotazovaní ve většině případů odpovídali že nevědí. Přitom MP provádí besedy ve školách, dny otevřených dveří pro veřejnost a v neposlední řadě svou práci a s ní spojená rizika prezentuje i na různých veřejných akcích. Co se týká dopravy, tak tam se podílí na zabezpečení plynulosti a bezpečnosti v dopravě tím, že asistuje na přechodech pro chodce v blízkosti školních zařízení a dále reguluje dopravu v místech dopravních nehod. Tato práce je aktivně sdělována na facebookových a webových stránkách MP, takže se může zdát, že se spíše jedná o nezájem ze strany veřejnosti. U otázky číslo 6, většina dotázaných odpověděla, že hlavní náplní strážníků MP Svitavy je ochrana veřejného pořádku. Také tato odpověď se liší od zkušeností MP a

možným důvodem může být pouze neznalost činností, kterou strážníci v terénu provádějí. Naopak jednoznačné odpovědi lze nalézt u otázky číslo 1, 3 a 5. V případě otázky první, je pozitivní zjištění v tom, že dobrou zkušenost s MP Svitavy má převážná část dotázaných, což svědčí o dobré práci strážníků. U otázky páté, je taktéž možné spatřovat pozitivní zjištění v tom, že převážná část dotázaných je přesvědčena o tom, že je činnost, kterou MP Svitavy provádí pro občany města důležitá. U otázky třetí, na koho se v případě problému obrátí, drtivá většina dotázaných odpověděla, že raději zavolají na tísňovou linku PČR. Tato skutečnost může pramenit z neznalosti veřejnosti, jakou pravomocí vlastně strážníci MP disponují a jaké případy jsou schopni vyřešit bez asistence PČR.

Při shrnutí výše uvedených skutečností lze uvést, že převážná část obyvatel města je přesvědčena, že fungování MP má smysl, strážníci slouží v dostatečném počtu, mají dostatečnou odbornou způsobilost a také, že jejich vystupování je na dostatečné úrovni. Další skutečností, kterou lze z dotazníkového šetření vyvodit je fakt, že převážná část obyvatel je přesvědčena o tom, že technické prostředky, které MP využívá při své práci, jako kamerový systém nebo úsekové měření, je na katastru města v dostatečném počtu.

7.2 Návrhy občanů na zlepšení činnosti MP

Jako poslední jsou zde uvedeny odpovědi, které vycházejí z otevřené otázky číslo 14. Zde mohl každý, kdo vyplňoval dotazník, napsat konkrétní návrhy na zlepšení činnosti MP. Mezi odpověďmi se objevily i vulgární názory na činnost MP, ale pouze u jednotlivců, a to bez konkrétního důvodu. Mezi návrhy na zlepšení patří žádosti na zvýšení bezpečnosti v dopravě, konkrétně v kontrole dodržování nejvyšší povolené rychlosti na ulici Riegrova, kde se nachází základní škola. Dalším místem je městská část Lačnov, kde je zakázán průjezd nákladních vozidel, který je pravidelně porušován. Dopravy se také týkala žádost na kontrolu parkování v ulici U Stadionu. Dále zde byly uvedeny žádosti na častější noční hlídky, a to konkrétně na sídlišti v Lánech a dále na náměstí Míru.

7.3 Rozbor s velitelem MP Svitavy na otázky dotazníkového šetření

Vybrané dotazníkové otázky, jejichž výsledky jsou uvedeny výše, byly v rozhovoru konfrontovány s velitelem MP Svitavy. Cílem bylo zjistit, jaký má názor na průzkum veřejného mínění laické veřejnosti a jaký je z jeho pohledu stav věci.

První dotaz byl kladen na to, jak by reagoval na výsledek otázky číslo dvě, která se zabývá odbornou způsobilostí strážníků MP Svitavy. Podle jeho názoru je odborná způsobilost strážníků dostačující a na dostatečné úrovni. Strážníci – čekatelé, vždy procházejí ve školicím středisku kurzem v délce trvání dvou měsíců, které je zakončeno odbornou zkouškou před zkušební komisí Ministerstva vnitra České republiky. Zkoušky se skládají ze znalosti potřebných právních norem pro výkon služby (zákon o obecní policii, zákon o obcích, shromažďovací právo, zákon o Policii ČR, trestní právo, živnostenské podnikání, zákon o střelných zbraních a střelivu, přestupkové právo, správní řízení, zákony v oblasti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek atd.). Strážníci, kteří jsou již ve stálém výkonu služby, musí pravidelně absolvovat prologační kurz v délce 8 dnů, který je také zakončen odbornou zkouškou před komisí MV. Po úspěšném absolvování zkoušky je strážníkovi vystaveno osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů. Zkoušky se opakují každých pět let. Strážník, který vykonal čtyři po sobě jdoucí zkoušky, dostane po poslední zkoušce oprávnění k výkonu práce strážníka na dobu neurčitou, ale následně se musí účastnit aktualizčních školení. Pro zajištění odborné úrovně strážníků, a to zejména po stránce seznámení se s novými aktuálními změnami v zákonech a jiných předpisech, provádí pravidelné aktualizční školení a další školení strážníků jsou zajišťována většinou zaměstnavatelem nebo se konají přímo na městské policii při pravidelných poradách. Vědomosti strážníků jsou pravidelně doplňovány o nové právní předpisy, v novelizacích vyhlášek a nařízeních města, ale také z interních předpisů a nařízení. Zároveň spolupracují i s jinými odbory a dalšími institucemi. Velitel MP pravidelně seznamuje strážníky s případnými stížnostmi od občanů a upozorňuje strážníky na aktuální podněty, které přicházejí, jak od občanů města, tak od různých institucí ve městě nebo vyplynou z jejich zjištění při hlídkové činnosti.

Druhý dotaz byl kladen na aktuální počet strážníků MP Svitavy a jaký početní stav by byl z pohledu velitele ideální. Na tuto otázku velitel uvedl, že v současné době je počet strážníků na MP Svitavy (19 strážníků) dostatečný a personální situaci považují za stabilizovanou. S rozšířením počtu strážníků nyní nepočítá.

Jaká je hlavní náplň činnosti strážníků MP Svitavy bylo obsahem třetí otázky. Hlavní náplní práce strážníků je podle jeho slov řešení místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů, dle § 2 zákona o obecní policii. Pod místními záležitostmi veřejného pořádku se v podstatě skrývají všechny věci, které jsou v dotazníku zmíněny. A souhlasí s výsledkem, že veřejný pořádek zabere asi největší část náplni práce strážníků.

V nedávné době byl ve Svitavách spuštěn systém úsekového měření rychlosti. Z toho důvodu byla otázka kladena na úsekové měření rychlosti a také zda by bylo potřeba i na dalších místech ve městě. Dále otázka směřovala na jeho názor k výsledku dotazníkového šetření této problematiky. Zde uvedl, že názor veřejnosti na úsekové měření bude vždy rozdělen na příznivce i odpůrce. Dále uvedl, že v rámci území katastrálního města Svitavy se neplánuje v současné době další úsek pro úsekové měření, nicméně si dovede představit, že jedno nebo dvě místa by se daly zbudovat.

Otázka pravomocí, jakou strážníci MP disponují byla další otázkou. Na tu v krátkosti odpověděl, že pravomoci strážníků jsou v současné době víceméně dostatečné.

Poslední otázka, na kterou velitel MP Svitavy odpověděl, se týkala městského kamerového systému a jeho dostatečnosti. Na tuto otázku odpověděl, že kamerový systém zbudovaný ve Svitavách je jedním z nejširších kamerových systémů v České republice, a to zejména s ohledem na velikost města Svitavy. V současné době je po městě více jak stovka objektivů, které monitorují veřejné prostranství. Také uvedl, že už není velký prostor pro jeho rozšiřování (narážel na technické, ale i finanční limity pro jeho obnovu a udržování). Ale připustil, že počítá s vybudováním ještě několika kamerových bodů 3-4 místa v horizontu 3-4 let. Kamerový systém je však již nyní dostatečný. Ve věci kamerového systému ještě chystá jeho nástavbu, což bude samostatný vyhodnocovací systém.

8 SWOT analýza MP Svitavy

Data, která budou použita v případě SWOT analýzy na MP ve Svitavách, byla získána místním šetřením u MP, dále z dotazníkového šetření a také z vlastní zkušenosti s MP. Jedná se vlastně o shrnutí získaných dat.

Tabulka 7 - SWOT analýza MP Svitavy

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">- Kamerový systém- Spolupráce s PČR- Stálá služba 24 h- Činnost s mládeží a s veřejností- Výcvik	<ul style="list-style-type: none">- Platy strážníků- Nedostatečná pravomoc v oblasti měření rychlosti- Peníze na dobudování kamerového systému
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none">- Zvýšení komunikace s veřejností- Dobudování kamerového systému- Udržení vysokého standartu práce	<ul style="list-style-type: none">- Přítomnost agenturních pracovníků- Rušení nočního klidu- Rozpočet

Zdroj: vlastní zpracování

▪ **Silné stránky**

Silnou stránkou MP ve Svitavách je spatřována v kamerovém systému, který je s ohledem na velikost města a na počet obyvatel na vysoké úrovni. Je, jak už bylo zmíněno výše, využíván jak strážníky MP, tak napomáhá k činnostem PČR.

Vysoce ceněna je také spolupráce s příslušníky PČR. Tato spolupráce je ceněna hlavně v oblasti výcviku, kdy instruktoři PČR školí strážníky MP ve střelbě, služebních zákrocích, v otázkách jejich práv a povinností a také v koordinaci společných zákroků a v zastupitelnosti při řešení nenadálých situací.

Obrovskou výhodou je stálá služba. MP disponuje strážníky ve službě po dobu 24 hodin, kdy jeden vyhodnocuje kamerový systém, přijímá podněty z řad veřejnosti a koordinuje dvoučlennou hlídku, která operuje v terénu při provádění preventivní činnosti a zákroků.

Nedocenitelnou výhodou je také aktivita strážníků směrem k dětem a také k široké veřejnosti. Co se týká dětí, strážníci tím, že spoluorganizují volnočasovou aktivitu „Malý strážník“, vedou děti k právnímu podvědomí a také k vnímání nebezpečí, které na ně ve městě číhá. Dále pořádají kurzy bezpečného pohybu v městském provozu. To je přínosem jak pro chodce, tak i v případě jízdy na kole.

▪ **Slabé stránky**

Už zde bylo uvedeno, co vše musí strážník obecní policie absolvovat, aby mohl vykonávat tohle povolání. Aby mohla být MP kvalitní, musí také v jejich řadách sloužit kvalitní zaměstnanci, kterých v dnešní době na trhu práce není přebytek. Proto je důležité finančně motivovat zaměstnance MP, aby neměli potřebu hledat jiné zaměstnání a také aby při výběru nového strážníka byl dostatek zájemců o toto povolání, kteří by měli zájem absolvovat přijímací řízení, zkoušky a také se dále rozvíjet ve svém oboru. Proto je důležité, aby plat strážníka náležitě odrazil jeho práci.

Překročení nejvyšší povolené rychlosti v zastavěné oblasti, kterým město bezesporu je, je vnímáno jako vysoké riziko. Proto je důležité v této oblasti operativně kontrolovat dodržování nejvyšší povolené rychlosti. Bohužel současná legislativa toto strážníkům MP neumožňuje a jsou závislí na rozhodnutí PČR, která určuje, kde tuto činnost budou provádět.

Vysokou prioritu by si zasloužilo dobudování městského kamerového systému, který k bezpečnosti ve městě přispívá nemalou měrou. Postupné obnovování a modernizace, která je prováděna v současné době, omezuje a snižuje schopnost tohoto systému odhalovat trestnou činnost. Pokud by byly vyčleněny zdroje, které by vedly k jednorázovému dobudování tohoto systému, potom by se okamžitě zvýšil i výstup záznamů, který by vedl k větší bezpečnosti ve městě.

▪ **Příležitosti**

Činnosti, které MP ve Svitavách provádí, jsou na vysoké úrovni. Z dotazníkového šetření ale vyšlo najevo, že některé z těchto činností veřejnost vůbec nezaznamenala, jako například práci

strážníků s mládeží. Proto by do budoucna bylo přínosné, ještě více pracovat na veřejné propagaci práce, kterou strážníci odvádí. Pomohlo by například přepracovat webové stránky MP nebo prezentovat činnost formou publikace na nástěnkách úřadů, kde je vysoká přítomnost veřejnosti anebo formou letáků.

Další příležitostí ke zlepšení je dobudování kamerového systému za pomoci dotačního programu Ministerstva vnitra. V budoucnu by měl systém samostatně vyhledávat zjišťovaná vozidla nebo osoby a také upozornit na znaky vykazující trestnou činnost.

Činnosti, které MP Svitavy provádí, jsou na opravdu vysoké a profesionální úrovni. Jako příležitost lze spatřovat v udržení tohoto vysokého standardu.

Vzdělávání zaměstnanců je příležitostí, jak zvýšit jejich kvalifikaci v oblastech, kde je toho s ohledem na plněné úkoly třeba. Zároveň je třeba u zaměstnanců rozvíjet jejich flexibilitu a připravenost na změnu, dále zaměstnance rozvíjet z hlediska jejich osobních charakteristik, aby podporovali pozitivní kulturu organizace.

▪ **Hrozby**

Jako možnou hrozbu lze označit přítomnost agenturních pracovníků, kteří pracují v místních podnicích a tráví ve městě i volný čas a jsou ubytováni v ubytovacích zařízeních v katastru města. MP proto bude muset svou pozornost zaměřit na lokality, kde se tyto osoby zdržují, aby svou pravidelnou přítomností odradila tyto osoby páchat ve městě protiprávní činnost.

Jako hrozba je v očích veřejnosti vnímáno rušení nočního klidu a s ním spojené protiprávní jednání osob v nočních hodinách. I na tuto problematiku je nutné brát zřetel a pravidelně provádět v exponované dny, jako jsou víkendy anebo v letních měsících, zvýšený dohled v místech, kde k tomuto protiprávnímu jednání dochází.

Rozpočet MP je pečlivě plánován a jsou v něm například zahrnuty i položky na výplaty strážníků nebo opravu techniky. Pokud by došlo k jakémukoliv výpadku příjmů, ohrozilo by to schopnost MP plnit stanovené úkoly v plánovaném rozsahu.

9 Porovnání s městskou policií Hranice

Jednou z možných variant, jak zhodnotit kvalitu obecní policie, je její porovnání s jinou obecní policií, která byla zřízena obdobně velkou obcí. Vhodnou analýzou vybraných dat lze porovnat, jakých výsledků v porovnání s vynaloženými náklady dosahují.

Pro porovnání budou použita data o městské policii Hranice, a to konkrétně data z roku 2019. Město Hranice má 17 818 obyvatel a rozlohu 49,78 km² (Český Statistický Úřad, 2021). V porovnání s Městem Hranice má město Svitavy 16 758 obyvatel a rozloha města je 31,33km². Obec Hranice má obdobný počet obyvatel a je tedy vhodné použít ji jako zřizovatele MP Hranice k porovnání s MP Svitavy.

9.1 Zaměstnanci MP

Počet zaměstnanců MP je prvním z porovnávaných ukazatelů. Jak už bylo uvedeno výše, jedná se co do rozlohy a počtu obyvatel téměř o identická města, proto lze předpokládat, že i náplň činnosti bude obdobný.

Tabulka 8 - Porovnání počtu zaměstnanců MP

	Svitavy	Hranice
Počet strážníků	19	24
Počet civilních zaměstnanců	0	5
Počet neobsazených míst	0	0

*Zdroj: zpráva o činnosti Městské policie Svitavy za rok 2019;
zpráva o činnosti městské policie Hranice za rok 2019*

Počet zaměstnanců MP Hranice je vyšší o pět strážníků a také o stejný počet civilních zaměstnanců. Obě města mají nepřetržitou službu strážníků MP. Ve městě Hranice je jeden civilní zaměstnanec využíván jako administrativní pracovník a čtyři další administrativní pracovníci jako asistenti prevence kriminality. Oproti tomu ve Svitavách jsou dva strážníci využíváni na zpracování výstupu z úsekového měření, ale zároveň doplňují strážníky při běžné činnosti.

9.2 Počet řešených přestupků

Počet řešených přestupků nesvědčí pouze o množství práce, kterou provádějí strážníci MP, ale také se v tomto počtu odráží, jestli se jedná o město s větším počtem vyloučených lokalit, dopravním zatížením nebo zatížením z důvodu turistického ruchu. Také v tomto případě se jedná o města s podobným zatížením, takže i počet řešených přestupků je objektivní.

Tabulka 9 - Přestupky

	Svitavy	Hranice
Celkový počet přestupků	1873	1754
Z toho domluvou	229	586
S uložením pokuty	1408	1168
Proti veřejnému pořádku	14	97
Přestupky v dopravě	1186	983

Zdroj: zpráva o činnosti Městské policie Svitavy za rok 2019; zpráva o činnosti městské policie Hranice za rok 2019

Po srovnání je zcela zřejmé, že počet řešených přestupků v daném roce je obdobný. Rozdíl lze spatřovat v mírné odchylce v počtu řešených případů domluvou a na to navazujícího uložení pokuty. Taktéž v počtu případů proti veřejnému pořádku je v případě MP Hranice v řádu desítek případů vyšší.

9.3 Městský kamerový systém

Dohled nad dodržováním veřejného pořádku za využití kamerového systému je v mnoha ohledech zcela nenahraditelný. Za využití menšího počtu strážníků lze tímto způsobem kontrolovat větší plochu území s možností zpětného záznamu.

Tabulka 10 - Počet kamer

	Svitavy	Hranice
Počet kamer	96	14

Zdroj: zpráva o činnosti Městské policie Svitavy za rok 2019; zpráva o činnosti městské policie Hranice za rok 2019

V tomto případě je rozdíl opravdu markantní. Rozdíl v počtu kamerových objektivů je v případě města Svitavy výrazně vyšší. Může to být jeden z důvodů, proč při menším počtu strážníků je počet řešených přestupků dokonce vyšší než v případě města Hranice, které má o pět strážníků více, jak je uvedeno v tabulce výše.

9.4 Rozpočet

Rozpočet MP je, jak už bylo uvedeno výše, schvalován městským zastupitelstvem a od jeho výše by se také měly odrážet služby, které MP poskytuje občanům města.

Tabulka 11 - Rozpočet MP

	Svitavy	Hranice
Rozpočet MP	11 259 300,-	18 700 000,-
Celková výše pokut	417 767,-	269 340,-

Zdroj: zpráva o činnosti Městské policie Svitavy za rok 2019; zpráva o činnosti městské policie Hranice za rok 2019

Tohle porovnání přineslo zjištění, že rozpočet MP Svitavy je při podobných parametrech obou městských aglomerací nižší o 7 440 700,-. Tato částka představuje skoro tři čtvrtiny rozpočtu města Svitavy. Pokud se od celkové výše rozpočtu odečte částka získaná ze zaplacených pokut, rozdíl nákladů na provoz MP se ještě zvýší.

Při porovnání zvolených dat, získaných z výročních zpráv obou měst, lze dojít k tomuto závěru. MP Svitavy, která disponuje s výrazně nižším rozpočtem a zaměstnává méně zaměstnanců je co do počtu řešených případů stejně produktivní, jako MP Hranice, a navíc je schopná provozovat modernější a rozsáhlejší městský kamerový systém.

10 Vlastní návrhy na zlepšení

Po shrnutí všech výše uvedených skutečností, které přinesla tato práce, by bylo vhodné zvážit tyto možnosti na zlepšení.

Po rozboru dotazníkového šetření, které mimo jiné odhalilo fakt, že v některých otázkách neměla veřejnost dostatečné informace směrem k fungování, pravomocem a dalším činnostem MP Svitavy, by bylo dobré zvážit některou z možností, jak tyto informace předat veřejnosti. I přes funkční webové stránky, stránky MP Svitavy na Facebooku se nabízí například možnost umístit nástěnku s informacemi o fungování MP na některý z městských úřadů, kde se zdržuje větší počet občanů města. Jako další se nabízí tištěná forma letáků, které mohou občany dostatečně informovat. Tato činnost bude mít pozitivní efekt v kladném smýšlení směrem k MP a také větší důvěru ke strážníkům MP.

Jako další možnost se nabízí provést průzkum veřejného mínění v otázce měření rychlosti vozidel ve městě. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že na některých místech ve městě by lidé tento způsob kontroly přivítali. MP disponuje mimo jiné mobilním radarem na měření rychlosti, nicméně je využívám převážně na hlavních tazích, které městem procházejí. Bylo by tedy dobré zajistit ve spolupráci s PČR měření rychlosti i v blízkosti škol, sportovišť a jiných místech vybraných na doporučení občanů města například formou dotazníkového šetření.

11 Závěr

Obecní policie je zřizována obcí, je financována z obecního rozpočtu a poskytuje služby občanům a obci. Proto by měla existovat možnost kontroly, jestli služby, které obecní policie poskytuje jsou na požadované úrovni. Cílem této bakalářské práce bylo charakterizovat přístupy k hodnocení kvality veřejných služeb a na příkladu aktivit obecní policie ve vybrané obci navrhnout systém pro zajištění potřebné úrovně služeb poskytovaných obecní policií. K tomuto cíli celá práce postupně směřovala.

Činnosti, které obecní policie plní, jsou různorodého charakteru od dohledu nad dodržováním veřejného pořádku, obecních vyhlášek a nařízení až po dohled nad bezpečností v dopravě. Proto je první kapitola zaměřena na popis, jakými pravidly se obecní policie při výkonu své služby řídí, jakými disponuje právy a také jaké má zákonné povinnosti. Jsou zde podrobně popsány i podmínky pro přijetí strážníků a také podmínky, které musí splňovat během celé své služby. Na první část této práce navazuje kapitola, která se zabývá historií vzniku a postupnými změnami, kterými si obecní policie během staletí prošla a na jaké historické tradice navázala.

V další části je podrobně popsáno město Svitavy, které je zřizovatelem MP Svitavy, kterou se tato práce zabývá. Je zde pro lepší představu podrobně popsána rozloha, městská infrastruktura, úřady a vše ostatní, co má vypovídající hodnotu pro činnosti MP. Na tuto část navazuje podrobný popis MP Svitavy, její jednotlivé činnosti včetně porovnání výsledků vybraných činností v letech.

Přístup, jakým lze obecní policii hodnotit je popsáno v osmé kapitole. Na ní navazuje dotazníkové šetření, které bylo použito pro vyjádření názoru veřejnosti a také SWOT analýza, která byla použita pro posouzení jednotlivých činností MP. Závěry z těchto šetření dopomohly k celkovému zhodnocení činností MP Svitavy. Jako další měřítko bylo použito srovnání s MP Hranice, která provádí svou činnost ve městě podobných parametrů, jako má město Svitavy.

Po výše zjištěných skutečnostech, je uvedena část, ve které jsou uvedeny návrhy na zlepšení poskytování služeb, které by mohly dopomoci ke zlepšení fungování MP Svitavy a jejichž nedostatečnost odhalila tato práce.

Samotná MP Svitavy se od jejího vzniku v roce 1992 do současnosti vyvinula v dobře fungující jednotku, která občanům města přináší kvalitní služby, které jsou zajišťovány za pomoci přiměřeného a vyváženého rozpočtu. Mechanismy, které jsou ke kontrole kvality

poskytovaných služeb nastaveny, jsou v případě MP Svitavy dostačující, o čemž svědčí i srovnání s jinou MP podobně velkého města, ve kterém obstála.

12 Literatura

BAGAROVÁ GRZYWA, Martina, 2000. Moderní obec: Veřejný pořádek a bezpečnost. In: *Agroweb* [online]. Profi press s.r.o. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.moderniobec.cz/verejny-poradek-a-bezpecnost/>

Bezpečnost: Městská policie. In: *Svitavy a vy* [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.svitavy.cz/o-meste/organizace-a-institute/bezpecnost/mestska-policie>

BRÁZDA, Jan, 2008. *Komunální policie ve velkých městech*. Vyd. 1. Praha: Vydavatelství PA ČR. ISBN isbn978-80-7251-274-4.

ČESKÁ REPUBLIKA, 2008. Vyhláška kterou se provádí zákon o obecní policii. In: *Sbírka zákonů*. Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, ročník 2008, částka 137, číslo 418.

Český Statistický Úřad, 2021. In: *Www.CZSO.cz* [online]. Praha [cit. 2021-05-01]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112021>

ČEVELOVÁ, Magdaléna, 2011. SWOT analýza: Jak a hlavně proč ji sestavit. In: *Www.cevelova.cz* [online]. Praha [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.cevelova.cz/proc-swot-analyza/>

Činnost městské policie: Městská policie. In: *Nové Město nad Metují* [online]. [cit. 978-807552-455-3]. Dostupné z: <https://www.novemestonm.cz/urad/odbory-meu/popis-cinnosti-odboru/cinnost-mestske-policie/>

KORECKÝ, Michal a Václav TRKOVSKÝ, 2011. *Management rizik projektů: se zaměřením na projekty v průmyslových podnicích*. 1. vyd. Praha: Grada. Expert (Grada). ISBN isbn978-80-247-3221-3.

KRULÍK, Oldřich, 2015. *Obecní policie a privatizace bezpečnosti v evropských zemích*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o. ISBN isbn978-80-7380-555-5.

MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ, 2011. *Dějiny policie a četnictva*. Vyd. 1. Praha: Police history. ISBN 978-80-86477-55-8.

Malý strážník, 2021. In: *SVCSvitavy.cz* [online]. Svitavy [cit. 2021-03-22]. Dostupné z: <http://www.svc.svitavy.cz/krouzky/73>

NĚMEC, Miroslav, 1996. *Občan a policie: aktuální problémy vztahů policie k občanům a občanů k policii*. Vyd. 1. Praha: Naše vojsko. ISBN isbn80-206-0524-x.

O městě: Historie. In: *Svitavy a vy* [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.svitavy.cz/o-meste/informace/historie>

PAVLÍK, Marek, 2014. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. 1. vyd. Praha: Grada. Manažer. ISBN isbn978-80-247-5256-3.

PEKOVÁ, Jitka, 2008. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 4., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI. ISBN isbn978-80-7357-358-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ, 2009. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada. Finance (Grada). ISBN isbn978-80-247-2789-9.

SLAVÍK, Jakub, 2014. *Marketing a strategické řízení ve veřejných službách: jak poskytovat zákaznický orientované veřejné služby*. 1. vyd. Praha: Grada. Manažer. ISBN isbn978-80-247-4819-1.

ŠEBESTA, Patrik, 2018. *Zákon o obecní policii: komentář*. Vydání první. Praha: Wolters Kluwer. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-807552-455-3.

TETŘEVOVÁ, Liběna, 2003. *Veřejná ekonomie: úvod do problému*. Vyd. 1. Pardubice: Univerzita Pardubice. ISBN isbn80-7194-544-7.

UHLÍŘ, Lubomír. Policie antického Říma. In: *Webarchiv.cz* [online]. [cit. 2021-03-19]. Dostupné z: <https://www.primaplana.cz/news/policie-antickeho-rima/>

Veřejné služby, 2016. In: *Management mania.com* [online]. [cit. 2021-04-29]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/verejne-sluzby>

13 Seznam příloh

Příloha A Dotazník

Dotazník zabývající se činností Městské policie Svitavy

Dobrý den,

rád bych Vás požádal o vyplnění krátkého dotazníku, zaměřeného na činnost Městské policie Svitavy (dále jen MP). Výsledky dotazníku budou použity výhradně jako podklad pro mou Bakalářskou práci. Za vyplnění dotazníku Vám děkuji

Libor Hehl

***Povinné pole**

1. Vaše zkušenosti s MP jsou: *

Označte jen jednu elipsu.

- kladné
 záporné
 žádné zkušenosti nemám

2. Myslíte si, že odborná způsobilost strážníků MP je na dostatečné úrovni? *

Označte jen jednu elipsu.

- ano
 ne
 nevím

3. Když máte problém, na koho se raději obrátíte? *

Označte jen jednu elipsu.

- MP
 PČR
 linku 112

4. Myslíte si, že je strážníků MP dostatek? *

Označte jen jednu elipsu.

- ano
 ne
 nevím

5. Myslíte si, že je činnost MP důležitá? *

Označte jen jednu elipsu.

- je důležitá
 není důležitá
 nevím

6. Co si myslíte, že je hlavní náplní strážníků MP? *

Označte jen jednu elipsu.

- ochrana bezpečnosti osob a majetku
 prevence kriminality
 bezpečnost v dopravě
 ochrana veřejného pořádku
 jiná činnost

7. Myslíte si, že způsob vystupování a komunikace strážníků MP je na dostatečné úrovni? *

Označte jen jednu elipsu.

- ano
 ne
 nemám žádnou zkušenost

8. Myslíte si, že pro plynulost v dopravě a prevenci kriminality (besedy ve školách a s občany) dělá MP dost? *

Označte jen jednu elipsu.

- ano
 ne
 nevím

9. Myslíte si, že úsekové měření rychlosti je potřeba na více místech ve městě? *

Označte jen jednu elipsu.

- ano
 Ne
 nevím

10. Myslíte si, že mají strážníci MP dostatečnou pravomoc? *

Označte jen jednu elipsu.

- ano
 ne
 nevím

11. Myslíte si, že městský kamerový systém je dostatečný? *

Označte jen jednu elipsu.

- ano, je dostatečný
 ne, není dostatečný
 kamer je zbytečně moc
 nevím, že je ve městě kamerový systém

12. Jste žena nebo muž? *

Označte jen jednu elipsu.

žena

muž

13. Jaký je Váš věk? *

Označte jen jednu elipsu.

18-30

31-50

více než 50

14. Zde můžete napsat Váš návrh pro zlepšení činnosti MP

Obsah není vytvořen ani schválen Googlem.

Google Formuláře